

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură

Arul XI, Nr. 513

Vineri 10 aprilie 1959

8 pagini 25 bani

Cuvîntul tovarășului acad. Atanase Joja

Deschizînd constătura, tov. acad. Atanase Joja, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul învățămîntului și Culturii, a adus salutul C.C. al P.M.R. și Consiliului de Miniștri participanților la constătură.

Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri — a arătat tov. acad. Atanase Joja — are o importanță excepțională. Partidul și guvernul au avut o grijă constantă de a oferi oamenilor din cîmpul muncii posibilitatea să-și însușească o calificare tot mai înaltă.

Este evident, a spus în continuare tov. acad. Atanase Joja, faptul că dezvoltarea continuă a tehnicii moderne pune problema ridicării continue a nivelului intelectual al muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor. Aceasta este o cerință importantă pentru economia unei țări socialiste. În acest scop, partidul și guvernul au elaborat o serie de hotărîri menite să asigure recrutarea viitoarelor cadre de intelectuali din rîndurile clasei muncitoare și ale țărînimii muncitoare. Trebuie să remarcăm însă că aceste hotărîri nu au fost întotdeauna aplicate în spiritul în care au fost concepute. Ministerul Învățămîntului și Culturii, staturile populare și alte organe au săvîșit abateri de la aceste hotărîri și, în loc să recruteze pe elevi dintre muncitorii din fabrici și de pe ogoare, au lăsat să pătrundă în învățămîntul seral și fără frecvență elemente care nu lucrau direct în fabrici și nu erau legate de producție, care aveau rezultate slabe la învățatură, elemente străine și cu atitudine dușmănoasă.

Recenta Hotărîre a partidului și guvernului privind îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență este menită să pună capăt acestor greșeli și să ridice nivelul învățămîntului nostru. Strînsa imbinare a procesului de învățămînt cu munca productivă — spune hotărîrea — este calea cea mai bună de formare și de educare multilaterală a cadrelor necesare economiei și culturii. Acest principiu va sta de acum încolo la baza întregii noastre legislații de învățămînt.

Hotărîrea subliniază — și aceasta este o indicație importantă pentru Ministerul Învățămîntului și Culturii — că drumul cel mai sigur spre învățămîntul superior, spre o calificare profesională înaltă, duce prin școala muncii în uzină, în fabrică, în mină, în gospodăria agricolă de stat, în gospodăria agricolă colectivă.

Această teză, ca și o serie de teze cuprinse în alte documente de partid și de stat indică direcția dezvoltării școlii și culturii noastre în viitor — legătura tot mai strînsă între teorie și practică, între școală și viață.

Trebuie să ținem seama de faptul că învățămîntul seral și fără frecvență constituie forme de învățămînt menite a da celor mai

Hotărîrea partidului și guvernului cu privire la îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență — a spus în cuvîntul său tov. Ștefan Bălan — nu are numai menirea de a ridica nivelul muncii în unele forme ale învățămîntului din țara noastră, ci, în primul rînd de a forma cadre de intelectuali din rîndul celor ce muncesc în industrie și agricultură, care să studieze fără a părăsi producția.

Învățămîntul seral și fără frecvență

care se aflau întimplător în producție în momentul înscrierii.

O lipsă foarte importantă a fost și aceea că învățămîntul seral și fără frecvență s-a răspîndit și în unele direcții care nu erau necesare. Astfel, s-a înregistrat un număr foarte mare de studenți la Facultatea de Științe Juridice, mult mai mult decît era necesar, pentru țara noastră. Studenții de la institutele tehnice reprezentau o treime din numărul total al studenților.

Din cauza slabei preocupări față de însușirea materiei de către unii elevi și studenți de la cursurile serale și fără frecvență s-a înregistrat un procent destul de mare de repetenți sau retrași. Adeseori cercurile de studii organizate în centrele universitare nu au fost îndrumate nici de cadrele didactice și nici de întreprinderi sau de A.S.I.T.

În învățămîntul seral și fără frecvență au fost repartizate uneori cadre didactice slabe; s-au elaborat prea puține manuale și materiale metodice pentru acest învățămînt.

Întreprinderile n-au respectat întotdeauna drepturile studenților și elevilor din învățămîntul seral și fără frecvență în ceea ce privește programarea lor în schimburi, acordarea concediilor etc.

Hotărîrea partidului și guvernului, precizînd scopul pentru care a fost creat acest învățămînt, cere dreptul să urmeze cursurile serale sau fără frecvență și în ce condiții, vine să curme aceste lipsuri, creînd premise necesare pentru ridicarea considerabilă a nivelului muncii în acest sector.

În continuare, tov. Ștefan Bălan a arătat că regulamentul elaborat de minister pentru aplicarea Hotărîrii cuprinde două părți: prima parte privește învățămîntul seral și fără frecvență de cultură generală; iar cea de a doua, învățămîntul superior seral și fără frecvență.

Regulamentul arată că învățămîntul seral și fără frecvență de cultură generală pregătește, din rîndul oamenilor muncii, cadre de muncitori ridicați, în stare să răspundă cerințelor dezvoltării continue a economiei și culturii noastre. El va determina o îmbunătățire a compoziției sociale generale a elevilor din școlile medii, contribuînd la formarea noii intelectualități izvorîte din popor. Vor func-

(Continuare în pag. 2)

Constătura de la Ministerul Învățămîntului și Culturii privind îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență

Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. privind îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență de cultură generală și superior, apărută în luna martie a.c., pune în fața Ministerului Învățămîntului și Culturii sarcini deosebite. În vederea dezbaterii problemelor legate de aplicarea Hotărîrii și de buna desfășurare a învățămîntului de toate gradele, Ministerul Învățămîntului și Culturii a organizat în zilele de 3-4 martie a.c. o constătură la care au participat rectorii instituțiilor de învățămînt superior, vicepreședinți ai comitetelor executive și șefii secțiilor de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare regionale. De asemenea, au participat activiști ai C.C. al P.M.R., C.C. al U.T.M. și ai Uniunii Asociațiilor Studenților din R.P.R., ai C.C. al Sindicatului Muncitorilor din Învățămînt și Cultură, reprezentanți ai unor ministere, organizații obștești, directori de întreprinderi.

Cuvîntul de deschidere a constăturii a fost rostit de acad. Atanase Joja, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul Învățămîntului și Culturii.

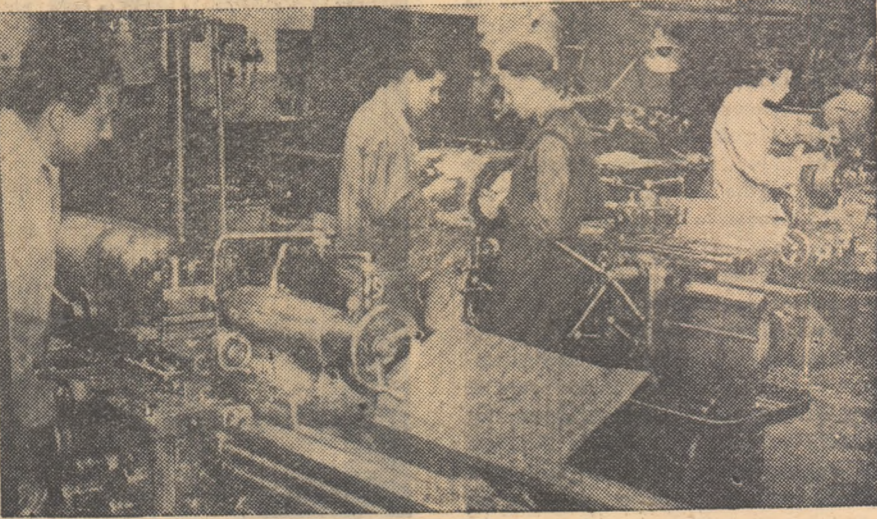
Prof. univ. Ștefan Bălan, adjunct al ministrului Învățămîntului și Culturii, a prezentat referatul despre sarcinile organelor de învățămînt pentru aplicarea Hotărîrii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P. Romîne privind îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență de cultură generală și superior. Au urmat apoi discuții.

dotati fii ai clasei muncitoare și țărînimii muncitoare posibilitatea de a se ridica la o înaltă calificare profesională, de a deveni ingineri, tehnicieni, specialiști. Ele sînt, deci, forme de învățămînt puse exclusiv la îndemîna fiilor oamenilor muncii. Aceasta trebuie să fie pentru noi un comandament. Nici Ministerul Învățămîntului și Culturii și organele sale, nici conducerile universităților și facultăților, nici organele U.T.M., sindicale, sfaturile populare nu se vor

(Continuare în pag. 2)

a obținut realizări importante. Școlile serale și fără frecvență de cultură generală au dat peste 35.000 absolvenți, iar instituțiile serale și fără frecvență de învățămînt superior, peste 6.000 absolvenți. Mulți dintre aceștia, fiind buni cunoscători ai problemelor producției, au ajuns acum în posturi de răspundere.

În învățămîntul seral și fără frecvență s-au manifestat însă și lipsuri. Au intrat în acest învățămînt mulți tineri care nu aveau nimic comun cu producția, care fuseseră scoși din învățămînt de zi ca necorespunzători sau

La muncă și la învățatură alături. Tinerii strungari fruntași de la uzina „Timpuși noi”, Nicolae State, Constantin Copeschi, Gh. Dinu și Ion Vrîncuș, urmează cursurile claselor XI-a și XII-a Școlii medii muncitorești. În prima fotografie participînd la o oră de curs; cea de a doua fotografie îi înfățișează pe tinerii strungari lucrînd la locurile lor de muncă.

Constătuirea de la Ministerul Invățămîntului și Culturii privind îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență

Cuvîntul tovarășului acad. Atanase Joja

(Urmare din pag. 1)

abate de la acest obiectiv fixat și precizat de către Hotărîre. Aceasta înseamnă că alți staturile populare și întreprinderile, cit și universitățile și institutele de învățămînt superior vor trebui să respecte cu strictețe condițiile puse pentru candidații la învățămîntul seral și fără frecvență.

Hotărîrea arată că aplicarea acestor măsuri va duce la o îmbunătățire a compoziției sociale în învățămînt, care să reflecte structura de clasă a societății noastre. Această observație extrem de importantă are repercusiuni de ordin politic-cultural, pentru că în felul acesta se va crea o inteligență nouă, care va avea rădăcinile adînc înfipte în conștiința proletară, care va putea să lupte fără șovăire pentru realizarea obiectivelor propuse de statul democrat-popular.

După ce a subliniat necesitatea ca toate cadrele didactice să-și însușească doctrina marxist-leninistă — condiție indispensabilă desfășurării muncii lor în școala regimului democrat-popular — vorbitorul a arătat, în continuare, că în învățămîntul seral și fără frecvență vor trebui să lucreze cele mai bune cadre didactice. Pentru munca lor acestea vor primi un spor de salariu. Alegerea unor cadre bine pregătite profesional și bine orientate politic este o condiție „sine qua non” pentru obținerea unor rezultate bune în munca școlilor și facultăților serale și fără frecvență.

Care sînt sarcinile care revin Ministerului Invățămîntului și Culturii, organizațiilor de tineret și obștești și sfaturilor populare în vederea aplicării Hotărîrii partidului și guvernului? În primul rînd, de a populariza această hotărîre, pentru ca tineretul să cunoască condițiile ce i se creează de a urma acest învățămînt. În învățămîntul seral și fără frecvență trebuie atrași acei tineri care dau bune rezultate în producție și la învățatură, pentru că noi vrem să dăm producției oameni bine pregătiți. Trebuie să creăm un curent pentru a determina și pe cei mai buni tineri din agricultură să se înscrie în învățămîntul seral și fără frecvență.

În anii trecuți au fost îndreptați prea mulți studenți în sectoarele unde nu trebuiau cadre. Noi avem nevoie în primul rînd de metalurgisti, constructori, matematicieni, fizicieni. De aceea trebuie să îndreptăm tineretul spre aceste discipline, care sînt necesare economiei naționale. De asemenea, trebuie multă grijă pentru selecționarea candidaților.

Referindu-se la învățămîntul de cultură generală, tov. acad. Atanase Joja a arătat că este necesar să se pună în aplicare planul de învățămînt modificat la clasele I-VII și să fie reduse programele școlare care sînt încă supraîncărcate.

În continuare, vorbitorul a scos în evidență obligația cadrelor didactice din învățămîntul de cultură generală și superior de a se ocupa alături de latura instructivă cit și de latura educativă a procesului de învățămînt, de a educa tineri comunisti și a combătut atitudinea acelor cadre didactice care neglijează această sarcină.

Tov. acad. Atanase Joja a subliniat, de asemenea, necesitatea ca învățătorii și profesorii să nu fie antrenati în îndeplinirea unor munci care nu sînt legate de sarcinile lor instructiv-educative și obștești, pentru a avea posibilitatea să se pregătească temeinic în vederea lecțiilor, în așa fel ca elevii să plece cu materia asimilată chiar din clasă.

În continuare, ministrul Invățămîntului și Culturii a scos în evidență și alte sarcini importante ale oamenilor muncii din învățămînt — în legătură cu asigurarea condițiilor materiale pentru buna funcționare a școlilor, terminarea construcțiilor școlare începute și folosirea pe scară mai largă

a posibilităților locale în acest scop, dotarea școlilor cu material didactic și laboratoare cu ajutorul întreprinderilor etc.

Cuvîntul tovarășului prof. Ștefan Bălan

(Urmare din pag. 1)

ționa școli serale pe lângă întreprinderile industriale, precum și secții serale pe lângă școlile medii. Cursuri fără frecvență se vor organiza numai pe lângă școlile medii. La cursurile serale și fără frecvență din învățămîntul mediu vor fi admiși tineri care lucrează direct în producție, în primul rînd, muncitorii industriali și agricoli, care așa cum precizează Hotărîrea, au absolvit școli profesionale, au stagiu în producție și sînt recomandați de comisiile din întreprinderi. De asemenea, vor fi primiți absolvenții ai școlilor de 7 ani care au făcut ucenicia și sînt lucrători calificați. Pentru aceștia se vor organiza cursuri pregătitoare de 6 luni. Este o sarcină foarte importantă pentru întreprinderi să aleagă pe cei mai buni tineri, fiii de muncitori și de țărani muncitori, care se disting în producție și în munca pe țărîm obștească.

Regulamentul precizează că planurile de învățămînt pentru școlile serale vor cuprinde 20 ore săptămînal în loc de cca. 30 de ore săptămînal, cit au cursurile de zi. Pentru aceasta la unele discipline s-a prevăzut un număr mai redus de ore, deoarece tinerii care au urmat școala profesională sau cursul pregătitor de 6 luni au dobîndit o serie de cunoștințe.

Pentru ca elevii cursurilor serale și fără frecvență să dobîndească cunoștințe temeinice și să se prezinte la examenul de maturitate la același nivel ca cei de la cursurile de zi, trebuie să dăm o atenție deosebită recrutării și îndrumării permanente a cadrelor didactice care vor preda la aceste cursuri. Trebuie să selecționăm în acest scop cele mai bune cadre didactice, care să îndeplinească condițiile prevăzute în regulament: 5 ani vechime la catedră, aptitudini pedagogice. În această direcție, pînă acum, au existat lipsuri serioase. De pildă, dintr-o statistică făcută în 8 regiuni s-a constatat că mulți din profesorii care predau în școlile serale nu au studiile superioare complete.

O altă sarcină importantă legată de aplicarea Hotărîrii este aceea de a se trece de îndată la organizarea cursurilor de pregătire cu durata de 6 luni pentru tinerii care vor intra în clasa a VIII-a în toamnă. Aceste cursuri vor

trebui să înceapă cel mai tîrziu la începutul lunii mai. De asemenea, este necesar să se procedeze la pregătirea și organizarea probelor de verificare a cunoștințelor de limba romînă și matematică ale candidaților pentru învățămîntul seral și fără frecvență.

Paralel cu aceasta trebuie să se ia măsuri de lărgire a rețelei de școli serale și fără frecvență, de asigurare a unor localuri corespunzătoare pentru aceste școli și de înzestrare a lor cu laboratoare, material didactic, mijloace materiale.

O atenție deosebită trebuie să se acorde asigurării înlesnirilor pe care le prevede Hotărîrea pentru elevii și studenții de la cursurile serale și fără frecvență: asigurarea transportului, programarea în schimburile de producție, programarea concediilor etc. Pentru aceasta este necesar să se statornicească o legătură continuă și o colaborare permanentă între sfaturile populare, secțiile de învățămînt și cultura și întreprinderi.

Vorbitorul a arătat în continuare care sînt prevederile proiectului de regulament în ceea ce privește învățămîntul superior seral și fără frecvență. Și în acest învățămînt vor intra numai oameni din producție. Astfel, vor fi admiși la cursuri muncitori, maiștri și tehnicieni cu vechime în producție de cel puțin 3 ani, care au absolvit școala medie cu examenul de maturitate sau o școală echivalentă cu diplomă, sînt fii de oameni ai muncii și sînt recomandați de comisiile constituite în întreprinderi pe baza Hotărîrii. În învățămîntul superior seral și fără frecvență se pot înscrie și muncitori sau tehnicieni în vîrstă de cel mult 35 ani care au o vechime în producție de cel puțin 3 ani, au absolvit o școală medie cu examenul de maturitate și cărora li s-au încredințat funcții în aparatul de partid, de stat sau în organizațiile obștești. De asemenea, se pot înscrie cadrele didactice din mediul sătesc în vîrstă de cel mult 35 de ani, care predau la clasele V-VII de cel puțin 3 ani și sînt absolvenți ai unei școli medii, fii de muncitori, țărani muncitori, de învățători sau profesori.

Vor fi recomandate pentru învățămîntul superior seral și fără frecvență la specialitatea în care predau acele cadre didactice care îndeplinesc condițiile prevăzute și care obțin rezultate bune în munca didactică, au merite deosebite în munca de culturalizare a maselor și de transformare socialistă a agriculturii.

În vederea pregătirii fiilor oamenilor muncii pentru admiterea în învățămîntul superior trebuie create încă de pe acum cercuri de meditație și trebuie manifestată o grijă deosebită față de cursurile de pregătire.

După ce a relevat sarcinile care revin instituțiilor de învățămînt superior pentru repartizarea la cursurile serale și fără frecvență a celor mai bune cadre didactice și pentru elaborarea planurilor de învățămînt și programelor de cursuri, tov. Ștefan Bălan a arătat în continuare că trebuie să se acorde mai multă atenție lucrărilor practice și lucrărilor de control ale studenților, legării practicii direct de producție (lucrările de diplomă să fie legate chiar de întreprinderea, uzina, șantierul unde lucrează studentul), cercurilor de studii etc.

În încheiere tov. Ștefan Bălan a prezentat cîteva prevederi ale regulamentului în legătură cu reglementarea situației școlare a studenților și cu stabilirea numărului de locuri. El a cerut participanților la constătuire să acorde cea mai mare grijă recrutării candidaților pentru învățămîntul seral și fără frecvență și pregătirii lor în vederea trecerii cu succes a examenului de admitere.

Continuarea lucrărilor

Constătuirea a continuat cu discuții pe marginea proiectului de regulament elaborat de Ministerul Invățămîntului și Culturii pentru aplicarea Hotărîrii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R. P. Romine privind îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență de cultură generală și superior.

La discuții au luat cuvîntul rectori ai instituțiilor de învățămînt superior, vicepreședinți ai comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale, șefi ai secțiilor de învățămînt și cultură, reprezentanți ai unor ministere. În cuvîntul lor, tovarășii DUMITRU PRAPORGESCU, rectorul Institutului de construcții din București, ȘTEFAN KOVACS, rectorul Institutului de mine din Petroșani, S. RAȘEEV, rectorul Institutului de petrol, gaze și geologie din București, ION ILIESCU, secretar al C.C. al U.T.M. și președinte al U.A.S.R., PETRE BUCȘA, șeful secției de învățămînt și cultură a regiunii Cluj și alții s-au referit la problema recrutării elevilor, studenților și cadrelor didactice pentru cursurile serale și fără frecvență și la măsurile în vederea organizării acestor cursuri.

Participanții la discuții au subliniat îndeosebi necesitatea de a se acorda mai multă atenție organizării cursurilor de pregătire pentru oamenii muncii din producție, cercurilor de studii și consultațiilor pentru elevii și studenții care învață la cursurile fără frecvență, legării mai strîns a lucrărilor de laborator cu producția, elaborării și îmbunătățirii programelor, cursurilor și manualelor școlare. S-au făcut totodată o serie de propuneri privind îmbunătățirea proiectului de regulament pentru organizarea cursurilor serale și fără frecvență și s-au precizat o serie de măsuri concrete ce trebuiesc luate imediat în legătură cu aplicarea acestuia.

A doua zi lucrările constătuirii s-au desfășurat în cadrul a două ședințe de lucru. Referatele prezentate și discuțiile purtate pe marginea acestora în ședința consacrată problemelor învățămîntului de cultură generală, profesional și tehnic au arătat necesitatea îmbunătățirii programelor școlare, care sînt încă supraîncărcate, necesitatea lărgirii bazei didactico-materiale a învățămîntului prin noi construcții școlare și înzestrarea lor cu laboratoare, și altele. De asemenea, s-a arătat că trebuie să se acorde o atenție deosebită învățămîntului ideologic al cadrelor didactice, iar acestea să se precupeze într-o măsură și mai mare de conținut educativ al lecțiilor și al celorlalte activități din școală, de educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist și al dragostei față de muncă.

Referatele prezentate și discuțiile purtate în ședința consacrată învățămîntului superior s-au referit îndeosebi la problemele legate de îmbunătățirea acestui învățămînt, la elaborarea de cursuri și manuale și analizarea acestora în cadrul catedrelor, la învățămîntul ideologic al cadrelor didactice, la practica în producție a studenților, la activitatea politică și educativă în rîndul acestora, la munca de cercetare științifică, la organizarea sesiunilor de examene, seminariilor și colocviilor.

La sfîrșitul constătuirii au fost adoptate măsuri menite să asigure aplicarea întocmai a prevederilor Hotărîrii partidului și guvernului cu privire la îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență și deschiderea noului an școlar în condiții bune.

S-a terminat încă o seară de școală

Astăzi doar ajută la semănat, mâine conducind tractorul!

Lucrări practice agricole de primăvară

Desfășurarea lucrărilor agricole de primăvară are o însemnătate deosebită, deoarece această etapă este decisivă pentru asigurarea producției agricole. De aceea, școlile sătești trebuie să acorde în această etapă o deosebită atenție lucrărilor practice efectuate de elevii din clasele V-VII în cadrul predării cursului de cunoștințe agricole.

Mijlocul cel mai eficient de participare a elevilor la munca productivă este efectuarea, pe cât posibil, a lucrărilor și demonstrărilor practice pe terenurile gospodăriilor agricole colective și ale gospodăriilor agricole de stat. Pentru buna desfășurare a acestor lucrări și demonstrări este necesar ca directorii școlilor și profesorii care predau cunoștințele agricole să întocmească împreună cu conducătorii unităților agricole socialiste un program de lucru pe o perioadă mai lungă, ținând seama de condițiile locale. Acest program trebuie să cuprindă elementele organizatorice, didactice și tehnice pentru diferitele etape ale practicii, în ordinea desfășurării lor și în funcție de posibilitățile de care dispun gospodăriile.

În primul rând va trebui să se efectueze o cercetare a condițiilor naturale morfologice și pedoclimatice în care se găsește satul. Pe baza rezultatelor acestor cercetări se vor stabili temele principale pe care se va pune accentul în predarea lecțiilor, ca și temele lucrărilor și demonstrațiilor practice. Totodată, în colaborare cu conducătorii unităților agricole socialiste, școlile vor stabili terenurile pe care se vor efectua lucrările practice cu elevii, materialele sau utilitățile pe care gospodăriile le pot pune la dispoziție în acest scop, lucrările agricole programate a fi executate în actuala campanie agricolă la care pot participa și elevii, tehnicienii și specialiștii care vor efectua demonstrațiile pentru elevi.

În alegerea temelor la fiecare clasă se va ține seama de programele cunoștințelor și lucrărilor practice agricole pentru clasele V-VII. De asemenea, se va avea în vedere criteriul important al predării diferențiate a cunoștințelor agricole după regiunea naturală în care se află școala. Spre exemplu, în zonele favorabile culturii sfeclii de zahăr se va pune accentul pe lucrările legate de cultura acestei plante; în zonele cerealiere vor fi prevăzute aplicații practice având

ca teme principale semănatul porumbului și lucrările de întreținere a lui în timpul vegetației, cultura grâului etc. De condițiile locale se va ține seama și în regiunile pomicole sau viticole, în zonele de cultivare a legumelor, de creștere a animalelor etc.

Pe lângă lucrările care constituie teme prevăzute de programa școlară pentru clasele respective, este bine ca elevii să fie antrenați și la muncile de folos obstesc cu caracter agricol, în măsura în care permite timpul. Aceste lucrări pot fi: lucrări de curățire sau amenajare a izlazului comunal, diferite lucrări ușoare pentru combaterea eroziunii solului (gărdulele de nuiete, fascine), lucrări de îndiguire și irigații etc.

Anul acesta, condițiile climatice impun folosirea unei agrotehnici specifice primăverilor lipsite de precipitații, precedate de iarnă fără zăpadă. De aceea, gospodăriile agricole de stat și gospodăriile agricole colective duc acum lupta pentru a împiedica pierderea rezervei de apă din sol și pentru a semăna cât mai repede, astfel ca semințele să găsească umezeala necesară încolțirii în bune condiții. La această importantă acțiune trebuie să participe și cadrele didactice și elevii din școlile sătești.

La întocmirea programului lucrărilor practice agricole trebuie să avem neapărat în vedere evitarea supraîncălzirii elevilor. Aceasta se poate realiza printr-o coordonare judicioasă a lucrărilor practice sau de folos obstesc cu orele de curs și cu timpul rezervat pentru munca independentă a elevilor.

Lucrând în unitățile agricole socialiste, elevii vor avea orelor să-și completeze cunoștințele teoretice câpătate la cursuri și să le pună în practică în condițiile producției. Totodată, ei vor cunoaște mai bine factorii care contribuie la mărirea producției agricole, metodele noi de muncă în agricultură, își vor da mai bine seama de avantajele pe care le prezintă munca în comun pe marile ogare ale gospodăriilor agricole colective.

Participarea elevilor la muncile agricole de primăvară constituie nu numai o prilej de instruire, ci totodată și de educare a lor în spiritul patriotismului, în spiritul devotamentului pentru construcția socialismului.

Ing. I. CONSTANTINESCU
Direcția pedagogică din M.C.

Legarea matematicii și fizicii de problemele producției

Societatea de științe matematice și fizice din R.P.R. a organizat de curând, în orașul Ploești, o consfătuire cu tema „Întărirea legăturii între învățământul matematicii și fizicii cu practica”. Lucrările consfătuirii, la care au participat profesori de specialitate din toate regiunile țării, s-au desfășurat pe baza unor referate prezentate de filialele S.S.M.F. din regiunile Ploești, Craiova, Bacău și Iași.

Aceste referate, ca și discuțiile purtate pe marginea lor s-au ocupat îndeaproape de problema folosirii lecțiilor ca mijloc important de asigurare a legăturii cu practica. S-a arătat, astfel, că încă la clasele mici, în predarea cunoștințelor de aritmetică, o dată cu formarea deprinderilor de calcul aritmetic, învățătorul trebuie să lămurească elevilor rostul practic al acestui calcul. Învățând tabla înmulțirii, de exemplu, elevii trebuie să înțeleagă și procesul de întocmire a acesteia și să-și dea seama de utilitatea ei pentru practică.

Lecțiile despre măsurători și unități de măsură — au subliniat participanții la consfătuire — oferă largi posibilități de familiarizare a elevilor cu noțiunea de mărime și cu procedeele de măsurare a mărimilor. Ele trebuie să-și deprindă pe elevi cu procesul de măsurare a mărimilor în mod practic. De pildă, la temele privitoare la lungimi trebuie efectuate atât măsurători pe teren, cât și exerciții de măsurare a dimensiunilor unor piese de mașini. O atenție deosebită trebuie acordată cu această ocazie calculului aproximativ. Măsurătorile de lungime, spre exemplu, nu se fac niciodată absolut exact și atunci dacă dimensiunile unui dreptunghi se măsoară cu aproximație, și aria se va calcula tot cu aproximație. Elevii trebuie învățați să evalueze această aproximație în strânsă legătură cu problemele practicii, ea fiind de fapt și o problemă a economiilor de materiale.

În cadrul consfătuirii a fost popularizată experiența profesorilor de la Școala medie nr. 1 din Ploești care, cu prilejul predării lecțiilor despre mărimi proporționale, au efectuat o interesantă aplicație practică în domeniul agriculturii. Este vorba anume de proba mașinii de semănat, probă prin care se reglementează desimea semințelor pe un teren dat. Efectuând cu elevii această probă, profesorii le-au explicat că ea este o aplicație a mărimilor proporționale.

Cei care au luat cuvântul la consfătuire au stăruit asupra necesității de a axa predarea capitolelor despre procente și grafice pe exemple luate direct din producția industrială și agricolă din localitatea respectivă și din întreaga țară. Bunăoară, aflarea procentelor dintr-un număr dat calcularea procentelor din procente, aflarea numărului când se cunosc anumite procente din el sau aflarea raportului procentual oferă posibilitatea de a prezenta în mod convingător elevilor nenumăratele succese obținute de oamenii muncii în producția industrială și agricolă. În același timp, o dată cu învățarea metodelor de rezolvare a problemelor arătate mai sus, prin cunoașterea realizărilor din producție elevii se vor familiariza cu o serie de termeni ca productivitatea muncii, norma de producție, preț de cost, inovație etc. — ceea ce, prin intermediul unor exemple bine alese, îi va apropia de înțelegerea procesului complex al producției.

Participanții la consfătuire s-au oprit mult asupra aplica-

țiilor practice ale geometriei. S-a arătat că, pe lângă lucrările practice pe teren prevăzute în programă multe lecții de geometrie prilejuiesc aplicații practice directe, chiar în cursul desfășurării lor. Așa sînt, de exemplu, lecțiile privitoare la figuri asemenea, arii, construcții de figuri echivalente, volume etc. Demnă de scos în evidență este preocuparea profesorilor de matematică de la școlile medii nr. 1 și nr. 2 din Ploești în această privință. La aceste școli a fost confecționat un „poligon de masă” care asigură efectuarea lucrărilor practice în orice moment din cursul anului. „Poligonul de masă” este format dintr-un teren în miniatură cu o suprafață de 2,5 x 2 m. pe care sînt conturate locuri „inaccesibile măsurării”. De asemenea, au fost confecționate jaloane și o ruletă de dimensiuni mici precum și un grafometru universal. Cu ajutorul „poligonului de masă” fiecare elev are posibilitatea să execute lucrări ca determinarea lățimii unui riu, prelungirea unei direcții, dincolo de un obstacol etc. Aceasta îi va ajuta să efectueze mai bine asemenea lucrări la scara reală.

Legătura cu viața în predarea lecțiilor de algebră a constituit de asemenea una din problemele care au stat în atenția participanților la consfătuire. Unul dintre vorbitori a arătat de pildă că în trecut a predat funcția exponențială

CONSĂTUIREA PE ȚARĂ A S. S. M. F.

doar așternind pe tablă relația respectivă, fără să dea măcar un exemplu al semnificației ei practice. Aceasta reflecta, fără îndoială, ruperea de viață a școlii burgheze. În ultimii ani, înțelegând importanța legării cunoștințelor de practică, profesorul respectiv a început să predea funcția exponențială — ca de altfel întreaga materie — pornind de la exemple practice, cum ar fi transmiterea temperaturii într-o bară, dezastrul nucleelor atomice etc.

În întregul cursul de algebră — au spus participanții la consfătuire — lecțiile care cer o strînsă legătură cu practica sînt foarte multe: începînd de la formulele de calcul prescurtat, ecuații, sisteme de ecuații, dependență funcțională, reprezentarea grafică a diferitelor funcții, logaritmi, analiza combinatorie — și pînă la teoria ecuațiilor.

Foarte mulți vorbitori au dat exemple în legătură cu aplicațiile practice la lecțiile de trigonometrie, calcul diferențial și geometrie analitică. Ei și-au împărtășit experiența în ceea ce privește confecționarea instrumentelor necesare pentru măsurătorile care însoțesc lecțiile practice de trigonometrie. De asemenea au cerut ca revistele de specialitate să se ocupe mai larg de răspîndirea experienței în predarea calculului diferențial și integrat și a geometriei analitice în strînsă legătură, cu viața.

Foarte pe larg s-au ocupat participanții la consfătuire și de realizarea aplicațiilor practice la fizică.

Problemele analizate în cadrul consfătuirii au îmbrăcat aspecte foarte variate privind

legarea de viață a predării matematicii și fizicii în școala elementară și medie. A fost prezentată, cu acst prilej, experiența înaintată a unor cadre didactice în privința organizării practicii în producție a elevilor, a desfășurării vizitelor în întreprinderile industriale și agricole, a confecționării materialului didactic necesar ilustrării practice a lecțiilor, activității în laborator și în cercurile de elevi etc.

Cu ocazia consfătuirii, la Școala medie nr. 1 din Ploești a fost amenajată o expoziție de material didactic construit cu mijloace locale.

În concluziile consfătuirii s-a subliniat însemnătatea prezentării chiar la lecție a legăturii organice ce există între adevărurile stabilite matematic și cele mai variate domenii de activitate practică — ca una din căile esențiale de legare a matematicii de practică, de viață.

S-a cerut, de asemenea, să nu se scape din vedere necesitatea de a se trata riguros științific relațiile matematice și fizice predate, accentuîndu-se asupra faptului că însăși legarea de practică implică rigurozitate.

Numeroși profesori au arătat în cadrul discuțiilor că folosesc pe scară largă metoda compunerii de probleme cu date luate direct din producție. Unele exemple date în această privință au dovedit însă că de multe ori textul acestora este lung și confuz, citeodată chiar și cu greșeli. Este necesar să se acorde o grijă deosebită pentru asigurarea unui conținut just acestor probleme.

Profesorii de matematică și fizică — au arătat concluziile consfătuirii — trebuie să acorde o mai mare atenție organizării practicii și vizitelor în producție ale elevilor, să țină o strînsă legătură cu unitățile industriale și agricole din localitate și să elaboreze cu sprijinul tehnicienilor și inginerilor probleme cu date culese din procesul de producție. Totodată, trebuie intensificată acțiunea de confecționare a materialului didactic de către profesorii de specialitate, cu sprijinul tehnicienilor și inginerilor și al întreprinderilor care patronază școlile.

Profesorii din toate culturile țării, veniți la Ploești să-și împărtășească experiența, s-au referit îndeosebi la legarea predării de problemele producției industriale. Este necesar încă să existe aceeași preocupare și pentru folosirea posibilităților pe care le oferă producția agricolă — unitățile agricole socialiste și stațiunile de mașini și tractoare.

La consfătuire s-a vorbit despre faptul că deseori secțiile de învățămînt ale școlilor populare înzestroază școlile cu material didactic necesar, dar că întreprinderea de material didactic nu produce aparate și instrumente la nivelul cerințelor tehnicii actuale. Organele respective trebuie să țină seama de aceste observații și să înlăture pe viitor lipsurile existente.

Secțiile de învățămînt și cultura vor trebui să țină seama și de cererea unanimă exprimată de profesorii de fizică de a se încadra în funcția de laboranți pentru laboratoarele școlilor medii oameni cu pregătire profesională corespunzătoare.

Lucrările consfătuirii, ca și acțiunile organizate în cadrul ei — vizite în întreprinderi, conferințe etc. — vor ajuta profesorilor de matematică și fizică să-și îndeplinească mai bine sarcinile care le revin în legarea predării de viață.

F. DIAC

Temele de muncă independentă

în activitatea simultană cu două clase

Activitatea simultană cu două clase ridică o serie de probleme specifice, de a căror rezolvare depinde în mare măsură succesul muncii învățătorului cu elevii. În cele ce urmează voi lua în discuție unele dintre ele. Mă voi opri mai întâi la un aspect legat de întocmirea orarului.

Pornind de la principiul — just în esență — că materiile mai grele trebuie programate în primele ore, iar cele ușoare în cele de la sfârșit, unii învățători împerechează materiile ușoare între ele, programându-le în ultimele ore. Astfel, caligrafia și desenul apar în orarii de multe ori împreună: una la o clasă și a doua la cealaltă clasă. O asemenea programare indică însă o aplicare mecanică a principiilor pedagogice cu privire la întocmirea orarului.

Este mult mai indicat ca materiile ușoare să fie programate simultan cu materiile mai grele, deosebi cu citirea, scrierea și aritmetica — materii care asigură însușirea unor cunoștințe și deprinderi de bază pentru elevii din clasele I-IV. Programând, de pildă, aritmetica la o clasă simultan cu desenul la cealaltă clasă, învățătorul are posibilitatea să rezerve timpul necesar predării aritmeticii la clasa respectivă, să asigure însușirea cunoștințelor de către elevii la această materie.

Este adevărat că problema poate fi rezolvată și pe altă cale: programând aritmetica simultan cu citirea, învățătorul poate să predă la o clasă cunoștințe noi, în timp ce la cealaltă clasă să organizeze o lecție de consolidare a cunoștințelor. Acest lucru nu poate fi, însă, totdeauna realizat. În același timp, nu trebuie să se uite că desfășurarea unei lecții de consolidare necesită adesea participarea efectivă a învățătorului pentru tot timpul cit și o lecție de comunicare.

Este bine ca în perioada ce a mai rămas până la încheierea anului școlar, învățătorii să cerceteze deficiențele orarului pentru ca găsind soluțiile cele mai potrivite, să le aplice la întocmirea orarului pentru anul școlar viitor.

Un alt aspect ce se impune a fi privit cu toată seriozitatea de către învățătorii care lucrează simultan cu două clase este acela al activității independente a elevilor. Se știe că munca independentă are rolul de a-i pregăti pe elevi pentru înțelegerea noilor cunoștințe (în cazul când precede predarea), sau de a ajuta la consolidarea acestora (atunci când urmează predarea).

După cum mi-am putut da seama, acest lucru nu este înțeles de toți învățătorii care predau la mai multe clase. Astfel, la o lecție de aritmetică la clasa I-a, o învățătoare a dat ca temă de muncă independentă (premergătoare lecției de predare) rezolvarea unei probleme de consolidare a cunoștințelor transmise în lecția anterioară. Problema nu avea nici o legătură cu tema lecției ce urma să fie predată („împărțirea cu 6”). Cred că era mult mai potrivit să li se dea elevilor în cadrul activității independente rezolvarea unor exerciții în legătură cu împărțirea cu 5 și înmulțirea cu 6, care să-i ajute în înțelegerea noilor cunoștințe. Dacă ar fi procedat în felul acesta, atunci când a trecut la munca directă cu clasa respectivă învățătoarea nu ar fi avut nevoie să consume întâi timpul — o dată cu verificarea problemei date ca ocupație independentă, și a doua oară cu repelarea cunoștințelor asupra cazurilor de împărțire cu 5 și a cazurilor de înmulțire a lui 6 — așa cum s-a întâmplat.

De o greșită înțelegere a problemei dau dovadă și învățătorii care reduc varietatea de teme ce pot fi date în cadrul muncii independente la lecțiile de citire, la una singură — exercițiile de copiere. Iată un exemplu. La o lecție de citire, elevii clasei a II-a de la o școală au avut ca temă pentru acasă de copiat prima parte din lucrarea „Primăvara”; în clasă, la activitatea indirectă, ei au copiat din aceeași bucată de citire fragmentul următor: la fixarea lecției noi („Se întorc călătorele”) li s-a cerut să copieze primele rinduri din lecția nouă, iar ca temă pentru acasă — copierea unui fragment în continuare. Un asemenea mod de a lucra are mai multe inconveniente. În primul rând, simpla copiere a textului ajută prea puțin la realizarea scopului muncii independente. În cazul lecției la care ne-am referit era mult mai potrivit să li se dea elevilor ca temă în cadrul muncii independente un exercițiu de genul: „Răspundeți în scris la întrebările: ce păsări călătorec cunoașteți? De ce le numim „călătorec”? Ce înflăcărare au? Cu ce se hrănesc?” etc. O asemenea temă ar fi ușurat înțelegerea noilor

cunoștințe și i-ar fi permis învățătoarei să facă mai direct legătura cu lecția nouă. Totodată, ar fi îndepărtat monotonia ce se naște prin repetarea unor teme de același gen.

Mai multă atenție trebuie să acorde învățătorii care predau simultan la mai multe clase corectării temelor prin luarea caietelor ocazional. Aceasta se impune cu atât mai mult cu cât, în clasă, ei nu au posibilitatea să facă decât o verificare sumară a temelor. Corectarea atentă a temelor este deosebit de necesară acum, la începutul ultimului trimestru, deoarece învățătorul mai are încă posibilitatea de a remedia lipsurile constatate la elevi, în timpul ce a rămas până la încheierea anului școlar.

Este adevărat că predarea simultană la două sau mai multe clase ridică o serie de dificultăți. Acestea pot fi învinse, însă, prin studierea atentă de către învățător a literaturii pedagogice de specialitate, prin ajutorarea învățătorilor mai puțin experimentați de către directorii de școli și colegii.

FLORIAN DIȚULEASA

Învățător, Școala de 7 ani din satul Vitanesti, raionul Polcovna — regiunea Pitești

O lecție de geografie la Școala de 7 ani din comuna Gugești, raionul Focșani, regiunea Galați

Asistențele la lecții

Practica asistențelor și inter-asistențelor la lecții tinde să se răspândească tot mai mult în rândurile cadrelor didactice, ea fiind una dintre cele mai importante forme ale muncii metodice din școală. O serie de cercetări și studii recente tind să stabilească o adevărată metodică a asistențelor și inter-asistențelor la lecții — atât de variată și de importantă este această muncă. Varietatea scopurilor care pot fi urmărite (cunoașterea experienței didactice a pedagogului la a cărei lecție se asistă, nivelul de pregătire al elevilor, aplicarea unei metode noi, popularizarea ei etc.), pregătirea prealabilă necesară celor care vor asista la lecție, tehnica înregistrării observațiilor la lecție și problemele pe care le ridică analiza lecției nu sunt decât câteva din chestiunile pe care le implică o asemenea metodică.

De la început trebuie să precizăm că asistențele pot urmări fie ajutorarea pedagogului la lecțiile la care se asistă, fie îmbogățirea experienței pedagogului care asistă la lecție. În articolul de față ne vom opri asupra unor probleme pe care le ridică asistențele prin care se urmărește îndeosebi îndrumarea cadrelor didactice.

Se spune adesea că asistențele și inter-asistențele constituie un minunat schimb de experiență. Trebuie precizat însă că ele pot îndeplini această funcție numai în cazul când sunt realizate anumite condiții.

În primul rând, este necesar ca cei ce asistă la lecție să se pregătească în prealabil. Pregătirea pentru asistență implică fixarea obiectivelor ce vor fi urmărite (de natură didactică, educativă etc.) cunoașterea conținutului lecției, a locului ei în programă, a planului calendaristic al profesorului, a sistemului de lecții etc. Numai înarmat cu o asemenea pregătire cel care asistă la lecție va putea sesiza aspectele esențiale ale acesteia și o va putea judeca în ansamblu. Este foarte greșită și trebuie combătută hotărârea practică a celor care, alergând după un număr mare de asistențe, le planifică formal și asistă la lecții fără nici o pregătire prealabilă. Cu aceeași energie trebuie dusă lupta și împotriva analizelor formale de lecții, a discuțiilor vagi și inutile, care se încheie fără nici o concluzie și, prin urmare, nu folosesc nimănui.

În privința atitudinii celor care asistă la lecție se poate constata că unii nu fac nici un fel de observații pe marginea lecției la care au asistat, sau se mărginesc la formule lipsite de valoare. Spre exemplu, un inspector care asistase la o lecție de recapitulare la istorie într-o școală din raionul Mediaș s-a mulțumit să declare că lecția „i-a plăcut”, deși profesorul n-a folosit harta, a pus întrebări greșit formulate, a scăpat greșeli necorectate, nu a tras concluzii la sfârșit etc.

Alții fac doar observații cu un caracter prea general, aprecieri nemotivate, subiective sau insuficient argumentate: „Nu știu dacă elevii au înțeles cutare sau cutare lucru”, „Cred

că lecția putea fi mai reușită dacă...”, „Ce notă ați pus elevului X?” etc. Datorită caracterului neconvincător al unor asemenea „observații”, lipsei lor de conținut, cei cărora li se adresează nici nu le iau în seamă.

În sfârșit, o altă categorie îi cuprinde pe aceia care fac observații temeinice, obiective, bine argumentate — fie de amănunt, fie de ansamblu — și care, de obicei, sînt acceptate datorită fundamentării lor științifice, caracterului lor competent.

Atitudinea celor care fac parte din primele două grupe denotă nu numai formalism și superficialitate în muncă, ci și lipsă de răspundere, ignorarea unor obligații profesionale și tovarășești elementare. Cel care asistă la o lecție fără să facă vre-o observație (pozitivă sau negativă) provoacă, prin atitudinea sa, presupunerea că nu s-a pregătit pentru asistență. Mai mult, evitând sau nereușind să sesizeze lipsurile, el poate încuraja folosirea unor metode sau procedee greșite. Consecințele atitudinii celor care se mulțumesc cu observații de suprafață sau neîntemeiate sînt mai grave atunci când persoanele respective dețin funcții de răspundere (directori, inspectori etc.), deoarece în asemenea situații există riscul de a fi luate în serios chiar observațiile nemotivate. În general, din obiecțiuni de acest fel cadrele didactice la ale căror lecții se asistă nu pot scoate învățăminte care să le ajute la îmbunătățirea metodelor lor de predare.

Sînt și situații cînd la o anumită lecție asistă mai multe persoane care, cu prilejul discuției, fac afirmații contradictorii. Iată câteva cazuri de acest fel: în timp ce unii din cei care au asistat la o lecție de limba română ținută într-o școală din regiunea Baia Mare i-au obiectat profesorului că a verificat superficial temele pentru acasă, alții i-au reproșat că a pierdut prea mult timp cu verificarea, în dauna predării noilor cunoștințe. Într-un alt caz, unui profesor care preda la clasa a VIII a unul dintre asistenți i-a adus observația că nu era necesar momentul organizatoric la lecția respectivă, în timp ce un altul a remarcat că lecția a fost slabă tocmai din cauză că momentul organizatoric a lipsit.

Asemenea divergențe de păreri pot să apară fie ca o urmare a unor criterii diferite de apreciere, fie datorită interpretării variate a indicațiilor metodice. Cel mai adesea însă ele apar ca rezultat al unei prăgătiri superficiale a celor care asistă la lecție. În diferent de cauze — cei care conduc analiza are datoria, în asemenea împrejurări, să stabilească adevărul. Pentru aceasta este necesar să se aibă în vedere că folosirea unei anumite metode sau a unui anumit procedeu nu poate fi apreciată decât în raport cu condițiile concrete ale unei anumite lecții.

Principala lipsă a observațiilor și a recomandărilor care se fac cu prilejul discutării unor lecții rămîne slaba lor motivare științifică. Dar, pentru a oferi celor la ale căror lecții se asistă un ajutor substanțial și concret, ob-

servațiile trebuie să fie bine argumentate, să se întemeieze pe principiile pedagogiei și pe cunoașterea specialității respective.

Nu poate fi socotită justă nici atitudinea celor care insistă numai asupra părților negative ale lecțiilor, sub pretextul că aspectele pozitive sînt cunoscute. Sublinierea părților pozitive este necesară și utilă pentru că ea dă pedagogului siguranța asupra justetei folosirii unor anumite metode sau procedee și îl ajută să le generalizeze în practica sa.

În legătură cu aceasta trebuie să subliniem că și atitudinea învățătorilor și profesorilor față de observațiile celor care au asistat la lecție este diferită. Unii refuză să accepte observațiile aduse sau caută să le preîntîmpine prin justificări neîntemeiate, adesea fără legătură cu lecția. Alții acceptă în mod formal observațiile, dar nu și le însușesc. Ei au de obicei credința că nimeni nu știe mai bine decât dînsii cum trebuie procedat, deoarece numai ei cunosc clasa, condițiile ei specifice. Sînt și unii care, acceptînd în parte observațiile, invocă diferite pretexte pentru respingerea celorlalte. Cei mai mulți, însă, sînt acei care primesc bucurios și cu interes orice observație justă, manifestînd chiar dorința sinceră de a-și îmbunătăți munca și cerînd lămuriri suplimentare pentru a se edifica asupra recomandărilor ce li s-au făcut.

Este evident că singura atitudine justă este a celorla din ultima categorie. Atitudinea învățătorilor și profesorilor care refuză orice critică, ca și a celor care acceptă formal și observațiile neîntemeiate este condamnabilă și nesănătoasă. Asemenea atitudine împiedică discutarea critică și multilaterală a muncii lor cu clasa și, prin aceasta, frînează însăși ridicarea calității a muncii lor.

Cuvîntul spus la începutul discuției de cel care a predat lecția constituie un ajutor deosebit pentru lămurirea problemelor. Atunci cînd analiza acestuia asupra propriei sale munci este serioasă și profundă, ea nu numai că antulează din capul locului unele observații, dar ajută și la precizarea caracterului altora, explică de ce s-a procedat într-un anumit fel și nu în altul, ce s-a urmărit prin metodele și procedeele folosite etc.

Pentru ca analizele de lecții să-și atingă scopul, este necesar ca învățătorii și profesorii ale căror lecții sînt analizate să fie animați de dorința de a învăța din observațiile ce li se aduc, de a-și îmbogăți experiența didactică, iar cei care asistă să fie atenți, să urmărească în chip sincer, prin critica lor, ajutorarea pedagogilor la lecțiile cărora au asistat. Numai în aceste condiții asistențele și inter-asistențele la lecții pot contribui la îmbogățirea experienței, la ridicarea calității procesului instructiv-educativ.

DUMITRU SALADE
Cluj

radio-telegrafistii

Primele zile..

La Școala tehnică de poștă și telecomunicații din București învață aproape 300 de tineri absolvenți ai școlilor medii. Meseriile în care acestea se pregătesc sunt multiple. Unii au îmbrățișat meseria de telegrafist, alții se străduiesc să devină buni tehnicieni în domeniul telefoniei și radiofonicității. Elevele s-au îndreptat cu precădere spre specialitățile telegrafistii, oficianții de poștă, telefonisti.

Căile pe care au ajuns tinerii în această școală au fost diferite. Majoritatea lor au pășit de la început pragul Școlii tehnice de poștă și telecomunicații în dorința de a-și însuși o meserie. Unii însă au venit după ce, în prealabil, dăduseră examen de admitere în învățământul superior. Aceștia au intrat pe ușa școlii încercând un simțământ de îndoielă și stînd încă pe gânduri. Dar chiar din primele zile de cursuri s-a creat în școală o atmosferă de bunăvoință și înțelegere, deosebit de importantă atunci cînd se hotărăște soarta unui tânăr.

Peste un an ai să devii telegrafist — îi spunea unei eleve directoroa școlii, tovarășa Maria Hrica. E o specialitate deosebit de frumoasă și interesantă. Iar dacă ai să vrei să te perfecționezi mai departe, mare să-ți stea simțul în cale. Dimpotrivă, vei fi ajutat.

Dumneata ești o profesie bună — tehnician în domeniul telefoniei — arăta directoroa, într-o altă convorbire, unui tânăr. Fără studii medii e greu să stăpînești așa curînd meseria aceasta, pe cîtă vreme, cu cunoștințele pe care le ai, îți va fi lesne să îți o însușești.

Și astfel tinerii care se și vedeau peste doi ani tehnicieni în meseria respectivă s-au interesat, s-au făcut o seamă de lucruri și au ales o meserie.

Prin contact al elevilor cu laboratoarele și utilajul complex al școlii o avut darul să le stîrnească și mai mult interesul și apoi dragostea pentru meserie. Acum, la numai câteva luni de la începerea cursurilor, toți elevii își îndrăgesc meseria și muncesc cu însuflețire pentru a-și însuși o cifră mai înaltă calificare profesională.

O instruire multilaterală

La Școala tehnică de poștă și telecomunicații, orele de studiu sînt repartizate în felul următor: trei zile pe săptămîna învățămînt teoretic și trei zile activitate

practică. Numeroasele discipline — ca exploatarea poștală, exploatarea telefonică, telegrafică și radiofonică, organizarea producției și contabilității P.T.T.R. — asigură elevilor o pregătire multilaterală. Cunoștințele teoretice sînt întregite printr-o bogată activitate practică, desfășurată în laboratoarele școlii sau direct în unitățile P.T.T.R.

Indiferent de specialitatea în care se pregătesc, elevii se familiarizează cu cunoașterea și minuirea corectă a aparatelor Morse, a teleimprimătoarelor, a stațiilor telefonice și de radiofonică. Aceasta le va permite ca, după terminarea cursurilor, să desfășoare la producție o activitate multilaterală și chiar să poată deveni în scurt timp diriginți de poștă.

Am intrat, însoțit de profesorul de serviciu, în câteva laboratoare ale școlii, unde se desfășoară cursurile teoretice. Într-unul din acestea, laboratorul teleimprimătoarelor, stăruia un zgomot uniform. Elevele care se pregătesc în specialitatea de oficianți P.T.T.R. făceau exerciții la teleimprimatoarele sovietice S.T. 35. Ele lucrau cu multă dexteritate, reușind să imprime cu repeziune textele incredințate. De la maistra-instructoroa Maria Diaconescu am aflat că unele eleve au ajuns în numai câteva luni de activitate practică să teleimprime corect peste 100 litere pe

minut. Printre acestea se numără elevele Lucia Pascu, Valeria Schiancu și Stela Moș. Ele și-au luat angajamentul ca pînă la absolvirea școlii să poată teleimprima 300 litere pe minut. Conștiințiozitatea cu care elevele se străduiesc să-și însușească cunoștințele de specialitate reprezintă o garanție concretă că angajamentul lor se va realiza.

În laboratorul în care am intrat după aceea domnea o liniște deplină. În bănci, în fața aparatelor de recepție, viitorii telegrafisti ascultau cu atenție transmisia prin aparatul Morse pe care o făcea de la catedră maistrul-instructor Vasile Răileanu. Elevele e'evii notau cu atenție în caietele lor fiecare literă, fiecare cuvînt. Numărările exercițiilor practice de transmisie și recepție efectuate în laborator dau elevilor posibilitatea să cunoască și să folosească încă de pe băncile școlii aparatul Morse. Cunoștințele căpătate în laboratorul-școală sînt întregite și îmbogățite în timpul practicii în producție, care se desfășoară la Oficiul telegrafic central din București. Multe dintre elevele telegrafiste, cum sînt, de pildă, Elena Mihăilescu, Maria Urziceanu, Tatiana Gheorghiev, Gabriela Petrescu etc. sînt fruntașe în activitatea practică, reușind de pe acum să facă față cerințelor producției, recepționînd și transmițînd

cu corectitudine și repeziune sute de telegrame.

Absolvenții

Rezultatele activității de instruire și educare a elevilor desfășurate de către cadrele didactice de la Școala tehnică de poștă și telecomunicații din București sînt concretizate în munca pe care absolvenții acestei școli o duc în unitățile la care au fost repartizați. Numeroasele scrisori primite de conducerea școlii de la diferitele unități P.T.T. din întreaga țară lăsbesc elogios despre activitatea primei promoții de absolvenți ai școlii tehnice. Marieta Dorobăț de la Oficiul P.T.T. Galați, Florentina Sobieschi de la Oficiul P.T.T. din Tecuci, Maria Ghiac și Elisabela Serban de la Oficiul telegrafic central București sau Alexandrina Balciuc de la Oficiul P.T.T. Constanța reprezintă doar câteva dintre numeroasele absolvenți ale școlii care au devenit în scurt timp fruntași în producție și cu care unitățile respective se mîndresc. Grijă arătată de profesori și maistri-instructori în perioada școlarizării, varietatea secțiilor în care sînt pregătii elevii fac ca aceștia să fie solidificați de toate unitățile P.T.T. din întreaga țară, unii fiind promovați, chiar imediat după absolvirea școlii, în diferite munci de răspundere din domeniul telecomunicațiilor și poștei.

I. MOSCU

Problemele producției o preocupare de frunte

Cadrele didactice de la Școala de meserii din Mediaș se ocupă cu multă grijă de familiarizarea elevilor cu problemele economice și de organizare ale întreprinderilor socialiste și în mod deosebit cu problemele privind reducerea prețului de cost și creșterea productivității muncii. În acest scop se acordă o mare atenție predării disciplinei „Norme, organizare, preț de cost”, care lămurește elevilor legăturile dintre muncă, timp, materiale, economii — legături ce au loc în cadrul generalizării fiecărui proces tehnologic. Totodată, elevii sînt obișnuiți ca, în munca lor practică în secțiile turnătorie, strungărie, tinichigerie și timplărie ale școlii de meserii să-și raționalizeze mișcările de lucru. Ei sînt orientați în special către formarea unor mișcări de lucru cit mai scurte și cit mai puțin obositoare, către executarea uniformă și reducerea numărului acestor mișcări, utilizînd ambele mîini. De asemenea, sînt îndrumați să întrebunțeze materialul cel mai potrivit dimensionat, pentru a nu da naștere la pierderi și deșeurii nerecuperabile.

De pildă, în lecția „Conținutul normei tehnice de timp și calculul ei”, care s-a desfășurat în atelierul de strungărie, s-a stăruit în primul rînd asupra timpilor de pregătire și încheiere a lucrărilor care nu se includ în norma unitară de timp. Apoi s-a trecut la studiul normei unitare, explicîndu-li-se elevilor componența timpului efectiv, a timpului de deservire a locului de muncă și a întreruperilor pentru odihnă.

În timp ce maistrul-instructor a demonstrat procesul tehnologic al unei lucrări, profesorul de specialitate a arătat — făcînd permanent legătura cu minuirea efectuată — mișcările cele mai raționale, care duc la evitarea oboselii, la reducerea timpilor morți și în același timp asigură realizarea unor produse de calitate superioară. O mare atenție s-a acordat prinderii pieselor în universalul strungului, scoaterii lor din universal, pornirii și opririi strungului și măsurării pieselor — ca acțiuni ajutoare de deosebită importanță pentru reducerea timpului de lucru.

După analiza conținutului normei de timp s-a trecut în mod practic la „fotografierea” lucrului e'evilor pentru realizarea unei serii de piese, cronometrîndu-se timpul pierdut prin utilizarea unor viteze de prelucrare inferioare sau de spargerea din neatenție a cuțitului de strung, ca și pierderile de timp provocate de discuțiile în afara sarcinii de plan, care prezintă în totalitatea lor o evidentă risipă de timp.

Cu scopul de a aprecia în mod obiectiv felul cum și-au însușit elevii profesia și dacă deprinderile lor profesionale înregistrează progrese, s-a hotărît să se fiină evidența îndeplinirii sarcinilor în raport cu norma de timp a unui muncitor de categoria a III-a, urmînd ca pînă la sfîrșitul anului a această normă să fie ridicată treptat la categoria a V-a.

Aceeași preocupare se vădește și în activitatea celorlalte ateliere de producție ale școlii.

De exemplu, în atelierul de timplărie distribuția mașinilor este astfel orientată, încît să contribuie la reducerea timpilor morți, la ușurarea muncii și la evitarea oboselii. Inovațiile realizate în acest atelier ca de pildă, adaptarea unui dispozitiv pentru scobirea locașului pentru broaște la uși și sertare, fasonarea materialului în produs finit la mașina circulară și la mașina de frezat etc., au contribuit la reducerea cu 15% a consumului specific de materiale la producția de mobilier pentru școli și instituții de învățămînt superior, la camerele combinate, la dormitoare și la timplăria de binale. În același timp, s-a acordat o atenție deosebită recuperării și folosirii deșeurilor. Printre altele au fost realizate din deșeurii echere, rampe de tablouri, taburete etc. în valoare totală de peste 4.000 lei.

Foarte important este faptul că s-a reușit recuperarea acestor deșeurii în cadrul parcurgerii temelor cuprinse în programa școlară de specialitate. De exemplu, la tema „Spintecarea lemnului” e'evii au executat tăieri în lungime pentru cozi de ciocane realizate din deșeurii, apoi au continuat procesul de producție în strînsă legătură cu temele „Îndreptarea lemnului” și „Fasonarea”, în cadrul cărora cozile de ciocane se finisează.

În atelierul de tinichigerie se studiază mai întii prototipul fiecărui produs, apoi se pregătesc atît materialul și dispozitivele pentru fiecare fază cit și școlile necesare. Locurile de muncă sînt astfel organizate, încît în succesiunea lucrărilor să nu se admită nici o fază cu defecte de fabricație și lucrarea să poată fi corectată imediat.

În felul acesta, atelierul de tinichigerie asigură o calitate ridicată a producției sale curente, care cuprinde lucrări complexe pentru ventilație, reparații de radiatoare, cazane etc., cit și a reparațiilor la caroseriile pentru mașini, care se efectuează în colaborare cu atelierul mecanic.

În momentul de față profesorii de specialitate și maistri-instructori ai școlii studiază posibilitățile de îmbunătățire a muncii în atelierul de turnătorie, de reducere a procentului de rebuturi, în așa fel încît să se poată satisface la un nivel superior cerințele de semifabricate a' e celorlalte ateliere de producție și comenziile diferitelor întreprinderi industriale din Mediaș, Blaj, Sighișoara și Tîrnăveni.

Măsurile luate pentru mai bună organizare și desfășurare a practicii în atelierele de producție a elevilor Școlii de meserii din Mediaș urmăresc pregătirea viitorilor muncitori la nivelul cerințelor tehnicii celei mai moderne.

Prof. CONSTANTIN FODOR
Mediaș

În ajutorul școlilor sătești

Cadrele didactice de specialitate și scenicii școlilor profesionale agricole sprijină școlile de 7 ani în organizarea după principiile agrotehnice înaintate, a terenurilor agricole experimentale. De exemplu, ucenicii din anul III al Școlii profesionale horticole din Tîrșorul Nou, raionul Ploști, mobilizați de organizația U.T.M. a școlii au ajutat Școala de 7 ani din comuna Aricești-Rahitvani, în organizarea unui lot demonstrativ pomicol. Pentru aceasta ucenicii școlii din Tîrșorul Nou, conduși de profesorii de specialitate, s-au deplasat la Aricești unde au plantat, asistați de elevii școlii de 7 ani, 19 pomi altoiți (meri, pruni, cireși, peri), 350 de puieți portaltoi din specii diferite și au semănat o bogată colecție de semințe și simburii. În cadrul acestei acțiuni s-au evidențiat în mod deosebit ucenicii Constantin Grigore, Elena Rădulescu și Constantin Teșileanu.

Totodată, ucenicii Școlii horticole din Tîrșorul Nou și-au luat angajamentul de a ajuta pionierii din Aricești

în efectuarea lucrărilor de întreținere a pepinierii și în ceea ce privește altoirea pomilor.

Lucrînd alături de ucenici, elevii școlii de 7 ani au prins mai multă dragoste și interes pentru munca agricolă. Mulți dintre ei s-au hotărît ca, după absolvirea cursurilor elementare, să urmeze mai departe la o școală agricolă.

Văzînd rezultatele bune pe care le-au obținut în acțiunea lor, ucenicii de la Școala profesională horticolă din Tîrșorul Nou au hotărît să dea ajutor și elevilor de la Școala de 4 ani din Stoinesti, ca și celor de la Școala de 7 ani din Tîrșorul Nou. Într-o ședință comună a cadrelor didactice cu ucenicii școlii s-a luat hotărîrea extinderii acestei acțiuni în așa fel, încît fiecare clasă a școlii profesionale să patroneze cite o școală elementară în vederea amenajării loturilor demonstrative.

Ing. agr. MIRCEA PAUN
Tîrșorul Nou

DEPRINDEREA ELEVILOR cu studiul materialului bibliografic

Obişnuirea elevilor de a studia individual, de a conspecta şi a-şi lua notiţe după materialul bibliografic recomandat este o sarcină care revine tuturor profesorilor, oricare ar fi specialitatea lor şi şcoala în care predau.

În şcolile profesionale şi de meserii această sarcină are o importanţă şi mai mare. În primul rând, pentru că aici ucenicii şi elevii fac pentru prima oară cunoştinţă cu unele discipline tehnice în care abundă termenii de specialitate necunoscuţi de ei, unele demonstraţii şi principii de funcţionare dificile de urmărit. În al doilea rând, pentru că nu la toate disciplinele profesorul dispune de manuale la nivelul de înţelegere al tinerilor, trebuind deseori să indice ca material bibliografic diferite lucrări de specialitate redactate la un nivel mai înalt.

Ținând seama de toate acestea, mă străduiesc să-i deprind pe elevii mei cu studiul individual, în așa fel încât să poată analiza ceea ce au citit, să alcătuiască un plan şi un rezumat al lucrării citite, să reproducă din memorie conţinutul diferitelor pasaje — într-un cuvânt, să asimileze temeinic materialul studiat.

Încă din timpul expunerii anumitor teme în clasă am grijă ca elevii să fie pregătiţi pentru înţelegerea paragrafelor corespunzătoare din bibliografia recomandată. În acest scop dau o atenţie deosebită explicării termenilor tehnici şi formulelor pe care elevii le vor întâlni în textele pe care urmează să le citească.

Am cerut elevilor să-şi alcătuiască dicţionare cuprinzând cuvinte grele, cuvinte străine şi cu termeni de specialitate. În aceste dicţionare ei trec în ordine alfabetică cuvintele pe care nu le cunosc şi explicaţiile acestora. Am grijă ca dicţionarele elevilor să fie alcătuite corect, să cuprindă explicaţii ştiinţifice.

În acelaşi timp, caut să-i învăţ să folosească cele mai variate mijloace de studiu pentru a asimila mai bine cunoştinţele. Astfel, îi sfătuiesc să citească întâi lecţia de la început până la sfârşit, să se gândească la ceea ce au citit, să recitească textul respectiv pe paragrafe, făcând planul fiecărui paragraf, apoi să revină asupra pasajelor neclare şi, atunci când au nevoie, să recurgă la dicţionarul tehnic pentru a lămurii sensul anumitor cuvinte.

Le-am recomandat de asemenea elevilor ca, atunci când conţinutul lecţiei o cere, să alcătuiască diagrame şi desene pentru a aprofunda mai mult înţelesul celor citite. În sfârşit, le-am arătat că ultima etapă a lucrului cu textul trebuie să

fie expunerea cu cuvinte proprii a materialului studiat.

În procesul de asimilare a cunoştinţelor pe care le studiază, elevii trebuie să înveţe formule, reguli, legi, date, denumiri pe care să le memoreze cit mai temeinic. Caut să-i obișnuiesc cu memorarea logică a celor studiate. Pentru aceasta i-am deprins să caute în textul citit legăturile interioare şi relaţiile dintre diferitele părţi componente — relaţii cauzale, de asemănare şi deosebire, relaţii între scopuri şi mijloace.

De asemenea, caut să-i deprind să lege cunoştinţele dobândite în trecut de materialul recent.

Pentru memorarea logică trebuie mai întâi înţeles temeinic şi exact materialul studiat. Recomand elevilor să ia notiţe numai la a doua lectură a cărţii sau a capitoului, după ce lucrarea a fost pricepută în ansamblul ei. Astfel elevii pot selecţiona ceea ce este mai important.

O formă indicată de studiu al materialului bibliografic este alcătuirea rezumatelor. Alcătuirind o expunere concisă a cărţii citite, în care se dau şi faptele principale, cifrele, datele şi denumirile cele mai importante, rezumatul ajută la concentrarea atenţiei asupra materialului asimilat. Recitirea rezumatului contribuie, pe de o parte, la scoaterea în relief a punctelor principale, iar pe de altă parte la însuşirea amănunţelor. Cer elevilor să alcătuiască rezumatul pe cit posibil cu cuvinte proprii, deoarece aceasta le va permite să înţeleagă mai bine textul studiat.

Foarte importantă pentru memorarea conştientă este şi alcătuirea planului fiecărui text studiat. De aceea mă străduiesc să-i deprind pe elevii cu alcătuirea planurilor. În acest scop i-am obișnuit să împartă capitolele şi paragrafele în părţi care să corespundă ideilor principale în succesiunea lor logică, să aleagă formulări scurte şi potrivite pentru fiecare parte care redă o idee principală a paragrafului, să dispună punctele planului în ordinea lor logică, să menţină la diferitele puncte ale planului aceeaşi formă de titluri (forma de întrebări, forma de propoziţii afirmative etc.).

Este bine ca elevii să fie informaţi asupra perioadelor care apar în diferitele domenii ale ştiinţei şi tehnicii. În ceea ce mă priveşte încerc să le fac cunoscut elevilor conţinutul revistelor de specialitate, sfătuiesc să citească anumite articole, li informez asupra materialului critic şi bibliografic. Caut în acelaşi timp să îndrum lectura suplimentară a elevilor, străduindu-mă să le însuflu dragoslea pentru citit. Pentru aceasta le recomand lucrări de

ştiinţă popularizată şi urmăresc modul în care biblioteca şcolară se completează cu cărţi din specialitatea pe care o predau.

Socotesc îndrumarea lecturii extraşcolare a elevilor drept una din cele mai importante forme ale muncii individuale cu elevii în afară de clasă, organizată de profesor. Pentru a stimula lectura elevilor şi a o îndruma continuu, alături de legătura permanentă pe care o ţin cu biblioteca şcolară, socotesc foarte utilă şi legătura cu biblioteca de pe lângă cabinetul tehnic al întreprinderii. De asemenea, organizez cu elevii convorbiri despre cărţile citite. Sunt deosebit de folositoare pentru stimularea lecturii întâlnirile cu autorii lucrărilor preferate — scriitori, ingineri, oameni de ştiinţă. Din păcate, la noi nu s-au putut organiza până acum asemenea întâlniri. Propun Editurii didactice şi pedagogice şi Editurii tineretului, care desfăşoară principala activitate editorială pe câmpul popularizării ştiinţei şi tehnicii, să cuprindă în planul de întâlniri ale autorilor cu cititorii şi regiunile mai îndepărtate ale ţării.

În şcoala noastră, ca şi în celelalte şcoli, există încă, fără îndoială, multe posibilităţi pentru a adînci şi desfăşura mai larg munca de organizare şi îndrumare a studiului şi lecturii individuale a elevilor. Folosirea acestor posibilităţi, dezvoltarea dorinţei şi gustului pentru citit al tinerilor, ne va ajuta să creştem viitorii muncitori cu un orizont tehnic mai larg, cu o cultură bogată şi multilaterală.

Prof. ALEX. SIMIONOVICI
Şcoala de meserii din Suceava

Rodnică preocupare pentru confeccionarea materialului didactic

Ucenicii Şcolii profesionale de petrol-chimie din Moreni au confecţionat în cadrul cercurilor tehnice peste 100 de tabloari înfăţişând instalaţii şi piese din industria petroliferă precum şi numeroase machete, planşe şi grafice cu care au fost înzestrate cabinetele şcolare.

Printre fruntaşii în producţie, inovatorii şi raţionalizatorii uzinei „Vasile Roaită”, se numără şi mulţi tineri absolvenţi ai şcolii profesionale. Iată câţiva dintre aceştia, lucrând la montarea unei semănători.

Cresc noi generaţii de muncitori destoinici

Cunoscând principala sarcină ce stă în faţa cadrelor didactice din învăţământul profesional — aceea de a da industriei socialiste cadre de muncitori bine pregătiţi, capabile să stăpânească tehnica nouă, să descopere şi să aplice metode noi de muncă, care să ducă la mărirea productivităţii muncii şi la reducerea preţului de cost — profesorii şi maistrii de la Şcoala „7 Noiembrie” din Craiova folosesc cele mai variate metode de instruire şi educare a ucenicilor.

În fiecare an, încă din primele zile de şcoală se organizează pentru ucenicii anului I vizite în întreprinderea tutelară, în special în secţiile unde vor lucra ei după absolvirea şcolii. Aceste vizite, care au menirea de a familiariza cu utilajul modern din uzină, cu cunoaşterea ritmului producţiei, sădesc totodată în conştiinţa ucenicilor dragostea şi interesul pentru meseria aleasă.

Lecţiile de tehnologie ţinute cu ucenicii în cabinetele tehnice sînt îmbogăţite în permanenţă de către profesori cu exemplificări asupra noilor metode şi procedee de lucru folosite în uzina „7 Noiembrie” şi în alte întreprinderi din ţară. Cunoştinţele de tehnologie sînt întregite printr-o bogată activitate creatoare desfăşurată de ucenicii în cadrul cercurilor tehnice de specialitate. Machetele unor

maşini agricole executate de ucenicii Gh. Vălceanu, Andrei Pirvu, Iosif Rindasu şi alţii au stîrnit admiraţia tuturor ucenicilor, ca şi a multor elevi ai şcolilor de cultură generală care au vizitat şcoala.

O metodă utilă pentru familiarizarea ucenicilor din anii II şi III, care fac practica în uzină, cu ritmul de muncă al producţiei industriale, cu metodele avansate ale frunţaşilor care contribuie la îndeplinirea şi depăşirea planului, o constituie cunoaşterea graficelor zilnice de producţie, a evidenţei întrecerii socialiste. În caietele lor de practică ucenicii consemnează regulat cele mai importante date cu privire la mersul întrecerii.

Cu mult interes participă ucenicii la conferinţele cu caracter tehnic ţinute la clubul uzinei de muncitori, maistrilor şi inginerii frunţaşi. Ucenicii participă de asemenea, în mod regulat, la activitatea tehnico-ştiinţifică a clubului întreprinderii. Totodată frunţaşii şi inovatorii din uzină vin deseori în şcoală pentru a face demonstraţii practice în faţa ucenicilor.

Mulţi dintre aceşti frunţaşi şi inovatori sînt ei înşişi absolvenţi ai şcolii profesionale. De exemplu, strungarul Viorel Buzănescu sau turnătorul Alexandrina Manea, şef de echipă. Numeroşi alţi absolvenţi sînt conducători de brigăzi, şefi de echipă, maistri şefi de sectoare. De pildă, maistrul strungari Ion Pistolea şi Marin Băluţoiu conduc cu competenţă secţia strungărie a uzinei. Muncitorii de sub îndrumarea

planul, dau produse de o calitate superioară şi contribuie, datorită unei organizări sistematice a muncii, la reducerea preţului de cost al produselor.

Maistrul topitor Virgil Predoaia, frunţas şi inovator, care a absolvit şcoala profesională cu puțin timp în urmă, realizează cu echipa sa o depăşire zilnică a planului de producţie cu 20 la sută. Prin stabilirea unei reţele de turnare corecte maistrul Virgil Predoaia a reuşit să elimine la maximum procentul de rebuturi, echipa de sub conducerea lui fiind frunţasă pe uzină.

Exemple ca acestea sînt numeroase. Ele reflectă preocuparea permanentă a profesorilor şi maistrilor instructori de la Şcoala profesională „7 Noiembrie” din Craiova pentru creşterea unor muncitori de tip nou, capabili să contribuie la dezvoltarea continuă a industriei noastre constructoare de maşini.

Prof. STAN BROŞTEANU
Craiova

Schimb de experienţă între şcolile C. F. R.

Recent, din iniţiativa Cabinetului metodic pentru învăţământul profesional şi tehnic din Cluj a avut loc la Oradea un schimb de experienţă între cadrele didactice ale şcolilor profesionale C.F.R. din regiunile Cluj, Hunedoara, Timişoara, Stălin şi Oradea. Participanţii au asistat la numeroase lecţii deschise ţinute la Şcoala profesională C.F.R. din localitate, au urmărit felul în care se asigură instruirea practică a ucenicilor în cadrul atelierelor de zonă C.F.R. şi au dezbătut, pe baza unor referate documentate, numeroase probleme în legătură cu metodică

instruirii şi educării viitorilor muncitori.

În deosebi s-a pus accentul pe desfăşurarea practicii în producţie a ucenicilor ca factor determinant în pregătirea lor profesională.

Analiza concretă a acestei activităţi precum şi discuţiile purtate au reliefat faptul că la şcolile profesionale C.F.R. din Oradea şi Simeria, practica este îndrumată cu grijă de cadrele didactice şi de conducerea atelierelor C.F.R. Repartiţia ucenicilor pe locul lor de muncă s-a făcut în mod judicios, încă de la începutul anului şcolar, de către un colectiv de profesori şi ingineri

din producţie. Pe baza graficului de rotaţie, ucenicii trec prin toate locurile de muncă în care se efectuează principalele lucrări pe care trebuie să le cunoască, asigurându-se astfel o îmbinare armonioasă a teoriei cu practica. Ucenicii din anul III lucrează efectiv numai în secţiile care le asigură specializarea în meseriile de lăcătuşi montatori de vagoane şi montatori de locomotive.

Periodic, conducerea şcolilor şi ale atelierelor C.F.R. analizează activitatea de instruire a ucenicilor, luînd în comuna măsurile ce se impun.

Cadrele didactice par-

ticipante la schimbul de experienţă au dezbătut pe larg şi unele probleme în legătură cu folosirea materialelor didactice şi a manualelor la cursurile teoretice. Discuţiile au subliniat, printre altele, faptul că manualul de „Tehnologia materialelor” nu corespunde în întregime actualei programe şcolare. S-a propus serviciul de învăţământ al Departamentului C.F.R. din Ministerul Transporturilor şi Telecomunicaţiilor să ereze o comisie specială care să studieze îmbunătăţirea manualului în viitorul an şcolar.

Constituirile educatoarelor

In regiunea Constanța

Constituirile educatoarelor din instituțiile preșcolare, care s-au desfășurat recent, au dezbătut probleme importante legate de valoarea educativă, de specificul și metodică jocurilor didactice.

La constituirea educatoarelor din regiunea Constanța, de exemplu, s-a subliniat ideea că jocul didactic, în a cărui structură elementele de joc se împletesc cu elementele de instruire, favorizează formarea deprinderilor de muncă intelectuală și independentă. Exemplele date de educatoare au arătat că, jucându-se, copilul dobândește cunoștințe și deprinderi noi, că exercițiile efectuate în cadrul jocului, necesitănd și un anumit efort de gândire, contribuie la dezvoltarea intelectuală a copilului.

Analizând structura jocului didactic, organizarea și desfășurarea lui, educatoarele au dat o deosebită atenție elementelor constitutive ale acestuia. S-a precizat astfel că trebuie să se stabilească cu grijă conținutul și forma jocului, regulile și sarcinile lui și, în funcție de acestea, să se aleagă procedeele care să ducă la realizarea scopului propus. Totodată, la constituirea s-a subliniat necesitatea respectării unor cerințe importante privind metodică organizării și desfășurării jocurilor didactice, cum sint trezirea interesului pentru joc prin diferite forme vii de prezentare a regulilor și sarcinilor acestuia, asigurarea accesibilității prin alegerea unui conținut corespunzător gradului de dezvoltare a copilului, complicarea treptată a sarcinilor și regulilor prin diferite variante ale jocului.

Participantele la constituire au lămurit unele confuzii și neclarități ce s-au ivit cu privire la conținutul și forma jocurilor didactice. Au fost criticate cu acest prilej unele planuri de activitate care vedeau tendința de a identifica jocul didactic cu exercițiul. Un asemenea exemplu l-a constituit jocul „Gisca cu boboci pe lac” — prezentat de educatoarele din raionul Tulcea — joc prin care se urmărește întărirea deprinderilor de adunare cu una și două unități. Din păcate, regula lui fiind foarte simplă (de a scoate sau adăuga după indicațiile date câte una sau două unități) jocul cerea copiilor doar o repetare stereotipă a aceleiași operații și transformarea activității într-un exercițiu prelungit. Educatoarele au arătat că pentru realizarea sarcinii propuse ar fi fost necesar să se complice jocul prin introducerea unor reguli noi, variate, care să asigure menținerea interesului copiilor și să le ceară eforturi de gândire.

De asemenea, la constituire au fost lămurite unele confuzii ce se fac între jocurile didactice orale (în care copiii au de rezolvat sarcina de a introduce în propoziție anumite cuvinte sau de a respecta o anumită construcție gramaticală — folosirea corectă a pluralului, a genitivului etc.) și povestiri (exerciții prin

În țara noastră copilăria e plină de bucurii, de voie bună. Sub îndrumarea competentă și plină de dragoste a educatoarelor, copiii din grădinițe se dezvoltă. Își formează primele cunoștințe și deprinderi. Fotografia noastră a stărnit, după cum se vede, curiozitatea copiilor de la grădinița din comuna Gliganu, raionul Costești, regiunea Pitești.

care cerem copiilor să creeze povestiri după cuvinte date de educatoare). Exemplele date au dovedit că jocurile didactice care contribuie la dezvoltarea vorbirii pot îmbrăca forme variate și plăcute dacă educatoarele stabilește cu destulă atenție sarcina ce o are de rezolvat.

La constituire s-a precizat deosebirea dintre jocurile de mișcare și jocurile didactice. S-a arătat astfel că anumite jocuri de mișcare cuprind unele elemente didactice — cum ar fi inhibarea unei acțiuni, așteptarea și respectarea unor semnale vizuale sau auditive. Dat fiind însă că elementul lor principal este mișcarea, ele nu pot fi identificate cu jocurile didactice.

În constituire s-a arătat că nu toate jocurile didactice pot satisface în întregime cerințele unei activități obligatorii. Jocurile ale căror sarcini și reguli sint mai simple sau mai reduse ca număr pot fi folosite însă ca un mijloc de fixare și verificare a unor cunoștințe, sau pot constitui partea aplicativă sau de încheiere a altor activități.

Lucrările constituirii educatoarelor din regiunea Constanța au adus o contribuție valoroasă în ceea ce privește înțelegerea problemelor pe care le ridică folosirea jocurilor didactice în grădinițele de copii.

E. VARZARI

In regiunea Pitești

Plină de învățăminte a fost și constituirea educatoarelor din regiunea Pitești. Luând poziție hotărâtă față de metodele folosite în învățămîntul preșcolar la trecut, educatoarele din regiunea Pitești au arătat că ele aplică în procesul instructiv-educativ metode noi, științifice, subliniind totodată faptul că le este de un mare ajutor experiența educatoarelor sovietice.

Lucrările constituirii au arătat că în

activitatea lor educatoarele nu se limitează numai la jocurile existente în cartea „Jocuri didactice”, ci creează noi jocuri, în special jocuri didactice orale. Astfel, educatoarele din orașul Pitești, Rîmnicul Vilcea, Slatina, Comănești, Curtea de Argeș etc. au creat jocuri didactice cu diferite teme ca: „Ce vorbesc animalele din povești”, „Să nu te lași păcălit”, „Călătorie în țara poveștilor” etc. Teme asemănătoare au fost fixate și pentru activitățile de orientare a copiilor în timp și în spațiu, ca și pentru însușirea de către aceștia a noțiunilor de mărime, lungime, culoare, formă etc.

Apreciind importanța pe care o are materialul didactic în joc, educatoarele au prezentat la constituire un bogat material didactic confecționat de ele și au arătat cum îl folosesc în activitățile cu copii.

Expoziția de material didactic, organizată cu ocazia constituirii, a oglindit interesul și strădania educatoarelor, pentru crearea unui material didactic interesant, atractiv, estetic. S-a constatat, de asemenea, că educatoarele dau toată atenția calității și cantității materialului didactic care trebuie folosit în jocurile didactice, ținînd seama de grupa din care fac parte copiii.

Educatoarele din regiunea Pitești au făcut propunerea ca Ministerul Învățămîntului și Culturii să fixeze mai din timp tema constituirilor viitoare, să consulte mai larg cadrele din învățămîntul preșcolar la stabilirea temelor viitoarelor constituiri.

Faptul că discuțiile purtate în constituirea din regiunea Pitești s-au referit la activitatea concretă din grădinițe, că fiecare problemă a fost ilustrată cu fapte, cu exemple, nu numai că a ajutat la lămurirea problemelor teoretice și practice, dar a contribuit în mare măsură la îmbogățirea experienței educatoarelor.

V. MANASIA

Cît mai multe construcții școlare

Încă de la stația de tramvai, în cartierul Socola din Iași se aude păcănind prin împrejurimi un motor. E motorul de la betoniera care deserveste șantierul în plină activitate al localului Școlii medii nr. 5 „Mie Pintilie”. Localul acesta din apropierea Ateliereilor C.F.R.-Nicolina adăpostește pe vremuri o școală elementară obișnuită. În anii noștri, însă, s-a înființat aici o școală medie pentru fiii ceferiștilor, cuprinzînd 956 de elevi împărțiți în 30 de clase. Deși cursurile se țin și dimineața și după-amiaza, deși s-au transformat în săli toate camerele adecvate, rămîn încă vreo 6 clase care sint cazate în două case din apropiere, necorespunzătoare. De aceea, localul se lărgesc, construindu-se o întreagă aripă nouă, precum și un grup social separat.

Nu de mult, într-o ședință sindicală s-a discutat ce pot face cadrele didactice și elevii școlii pentru a contribui la grăbirea ritmului construcției. Încă înainte de vacanța de primăvară ei au demolat 5 m.c. zidărie, au lăpătat la două releuri 12 m.c. de nisip, au transportat cu ramba 10 m.c. balast, au stăruit 10.000 de cărămizi, au curățat 1.500 cărămizi demolate, au transportat 1.500 cărămizi etc. Acum, în ședință, s-a luat notărirea de a se extinde munca voluntară. Tovarășa profesoară E. Navroteanu a prezentat un plan de muncă repartizat pe zile și pe oameni. În zilele cînd au mai puține ore sau în jumătățile de zile libere, cadrele didactice vor lucra la construcție, conducînd și echipele de elevi.

Cei 51 de învățători și profesori de la Școala medie nr. 5 „Mie Pintilie” din Iași, ca și elevii școlii, dau tot ajutorul constructorilor pentru ca, pînă la 23 August, lucrările să fie terminate.

O largă acțiune de construcții școlare se desfășoară anul acesta în întreaga regiune Iași. Ridicarea economică a regiunii, sarcinile sporite privind școlarizarea, năzuința de a asigura condiții materiale tot mai bune instruirii și educării elevilor au determinat un adevărat avînt în această privință.

Din fonduri de stat se vor construi în regiune 41 de săli noi de clasă. În raionul Negrești se va construi o școală cu 7 clase, în raionul Iași una cu 4 clase, în raionul Murgeni una cu 10 clase, în raionul Hirlău una cu 7 clase. În orașul Iași se vor construi 12 săli de clasă și o școală nouă cu 7 clase. Pe lângă aceasta, oamenii muncii din regiune vor ridica și prin posibilități locale noi construcții de școli. Din fondurile realizate prin contribuție voluntară se vor construi 199 școli noi, se vor face reparații importante la 159 de școli, se vor ridica 145 noi săli de clasă.

Alteea localuri de școală cîte construiesc acum într-un an oamenii muncii dintr-o singură regiune nu se construiau în toată țara pe vremea cînd burghezia și moșierimea conduceau destinele Romîniei.

O garanție că regiunea Iași va duce în mod negreșit la capăt această amplă campanie de construcții școlare o con-

stituie înăptuirile din anii anteriori. În anul 1957, în numai două luni, mobilitați de organizația de partid și cu sprijinul susținut al sfatului popular comunal, locuitorii din satul Boldești, raionul Pașcani, au reușit să înalțe în satul lor o școală arătoasă, compusă din două săli de clasă, cancelarie, sală de spectacole pentru săteni și locuință pentru învățător.

În raionul Pașcani s-a luat o inițiativă de mare interes și cu rezultate dintre cele mai bune, în scopul procurării de material lemnos de construcție. Anume, s-a organizat schimbul de produse în cantități mari între raioane. Și în loc să trimită pe drumuri, în co'o și incoace, un număr apreciabil de delegați care oricum cheltuiesc bani, consumă timp și adesea aprovizionează șantierul cu material de construcție necorespunzător, sfatul popular raional centralizează pe raion necesarul de material lemnos — sorturile, dimensiunile, cantitatea — și face o singură comandă în raionul apropiat cu specific forestier, Piatra Neamț, oferind drept plată produse agricole.

Toate aceste inițiativă reflectă interesul cu care este privită în regiunea Iași importanța problemă a construcțiilor școlare.

G. VĂRZARU

Concursuri pentru ocuparea de posturi în învățămîntul superior

Institutul Agronomic „T. Vladimirescu” din Craiova anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1) Conferențiar la disciplina organizarea I.A.S., catedra de organizarea I.A.S., poziția 1; 2) Șef de lucrări la disciplina organizarea I.A.S., catedra organizarea I.A.S., poziția 2; 3) Profesor la disciplina chimia anorganică, chimia generală, catedra de chimie și fiziologia plantelor, poziția 3; 4) Șef de lucrări la disciplina zootehnie generală și specială, catedra de zootehnie, poziția 2; 5) Șef de lucrări la disciplina alimentația animalelor domestice, catedra de zootehnie, poziția 4; 6) Șef de lucrări la disciplina mecanica teoretică, mecanică și rezistență, hidraulică, catedra de mecanică, poziția 6; 7) Conferențiar la disciplina tractoare-auto, catedra tractoare-auto, poziția 1; 8) Șef de lucrări la disciplina combustibili și lubrefianți, catedra de tractoare-auto, poziția 15; 9) Profesor la disciplina termodinamică, catedra tractoare-auto, poziția 8; 10) Conferențiar la disciplina de mașini agricole, catedra de mașini agricole, poziția 1; 11) Profesor la disciplina de mașini agricole, catedra de mașini agricole, poziția 2; 12) Șef de lucrări la disciplina tractoare și mașini pentru agricultură, catedra de mașini agricole, poziția 13; 13) Profesor la disciplina tehnologia materialelor, catedra de reparații de mașini, poziția 10; 14) Șef de lucrări la disciplina tehnologia materialelor, catedra de reparații de mașini, poziția 11; 15) Șef de lucrări la disciplina electrotehnică și folosirea energiei electrice, catedra de reparații de mașini, poziția 2; 16) Profesor la disciplina de organe de mașini, catedra de mecanică, poziția 4; 17) Conferențiar la disciplina de practică în producție, catedra de practică agricolă, poziția 1.

Cel interesat urmează să înainteze în decurs de o lună de la publicarea prezentei, o cerere adresată Institutului Agronomic „Tudor Vladimirescu” din Craiova, însoțită de următoarele acte:

1) Copie legalizată de pe diploma de stat, sau după actul echivalent de studii superioare. 2) Copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe; 3) Copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; 4) Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; 5) Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția sau întreprinderea unde acesta are funcția de bază; 6) Memoriu de activitate didactico-științifică semnat de candidat; 7) Autobiografia; 8) Certificatul de vechime în specialitate, eliberat de unitatea unde lucrează; 9) Un număr de exemplare din lucrările sale științifice.

Concursul se va desfășura în localul Institutului din str. Al. I. Cuza, Nr. 31, Craiova. Data desfășurării concursului va fi anunțată ulterior.

ANUNȚ

Universitatea „C. I. Parhon” din București face următoarele rectificări în legătură cu anunțul publicat în „Gazeta Învățămîntului” nr. 511 din 27. III. 1958, privind scoaterea la concurs a unor posturi de personal didactic:

— CATEDRA DE LITERATURA UNIVERSITATEI: Conferențiar la disciplina: Literatură universală, poziția 3 (în loc de poziția 2). — CATEDRA DE ISTORIA UNIVERSITATEI: Conferențiar la disciplina: Istoria Artelor, poziția 6 (în loc de poziția 7). — CATEDRA DE FIZICA ATOMICĂ: Conferențiar la disciplinele: Tehnici experimentale în fizica nucleară; Optica neutronilor, poziția 4 (în loc de poziția 5). — CATEDRA DE OPTICĂ ȘI DESCARCARI ÎN GAZE: Conferențiar (în loc de profesor) la disciplinele: Optică; Fotometrie și Calorimetrie, poziția 2.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII

De curînd, cu ordinul Ministerului Învățămîntului și Culturii nr. 768, a fost aprobat Regulamentul de ordine interioară privind școlile agricole și de meserii.

Regulamentul se referă la problemele desfășurării activității școlare, la îndatoririle și drepturile elevilor, la organizarea colectivelor de conducere obștească pe clase și pe școală, la regimul de zi al elevilor, la organizarea activității extrașcolare etc. De asemenea, regulamentul arată care sint măsurile de stimulare a elevilor care au obținut succese deosebite la învățămîntul teoretic și practic, precum și diferitele măsuri de sancționare care pot fi luate față de elevii nedisciplinați sau cu diverse abateri de la îndatoririle școlare. Ultima parte a regulamentului se ocupă de drepturile și îndatoririle personalului școlilor — cadre de conducere, profesori, maiștri, personal administrativ.

Manualul de cunoștințe agricole

De curind, în Editura de stat didactică și pedagogică a apărut manualul „Cunoștințe agricole pentru clasa a V-a”, alcătuit pe baza programei de cunoștințe agricole introdusă în acest an școlar în școlile de 7 ani din mediul sătesc.

Elaborat de inginerii agronomi Pătrule Stănculescu și Ion Constantinescu, manualul răspunde unor imperioase cerințe privind pregătirea agricolă a elevilor de la sate, care vor fi chemați să contribuie, după absolvirea școlii, la întărirea gospodăriilor agricole socialiste, la sporirea crescândă a producției tuturor ramurilor agricole.

Manualul cuprinde trei părți mari: cunoștințe despre sol, cunoștințe de agrotehnică și cultivarea legumelor. Capitolul „Cunoștințe despre sol” dă elevilor noțiuni despre formarea solului, solul arabil, compoziția solului, structura solului, solurile din țara noastră. În capitolul „Cunoștințe de agrotehnică” se vorbește despre lucrările solului, îngreșăminte, sămânță și semănat, iar în capitolul „Cultivarea legumelor” despre clasificarea legumelor, răsadurile și răsaduri, pregătirea terenului, semănatul, întreținerea și recoltarea legumelor, principalele legume cultivate etc.

Manualul de cunoștințe agricole pentru clasa a V-a este de un real folos nu numai pentru o mai bună pregătire a elevilor în acest domeniu, ci și pentru răspândirea cunoștințelor agrotehnice la masa țărănimii muncitoare.

Anuarul statistic al R. P. R.

Care este populația actuală a țării noastre? Care este numărul populației de diferite naționalități? Citiți muncitorii lucrează în industria R.P.R.? De câte ori a crescut producția fa-

NOTE BIBLIOGRAFICE

ță de anul 1938, de exemplu? Cît oțel, țigări, textile, zahăr, grâu, porumb etc. se produce azi în țara noastră? Cite tractoare brăzdează cîmpurile țării? Cite miliarde de lei se cheltuiesc din buget pentru acțiunile social-culturale? Care este numărul elevilor și numărul cadrelor didactice dintr-un anumit grad de învățămînt pe întreaga țară, sau într-o anumită regiune? Cît oțel produce U.R.S.S.? Care este suprafața și populația Braziliei?

Iată numai câteva din noianul de întrebări la care Anuarul statistic R.P.R. 1958 dă un răspuns precis și prompt.

Este desigur cunoscut că ori ce teză, noțiune, orice afirmație devine mult mai concretă, mai ușor de înțeles atunci cînd este sprijinită de argumente cifrice. Fără îndoială că elevul va pătrunde mai profund sensul progresului economic în anii regimului de democrație populară atunci cînd i se va arăta, de pildă, că volumul producției industriale a anului 1958 este de 4 ori mai mare decît al producției din 1938. La fel, va sesiza mai bine progresul atins pe tărîm cultural dacă va ști, de exemplu, că numărul studenților a crescut de la 26.489 în anul școlar 1938/939 la aproape 81.000 în anul școlar 1957/58, sau că, în timp ce în 1938 în țară existau doar 338 cinematografe, în 1957 dispuneam de peste 1.800 cinematografe de toate tipurile.

Una din principalele cerințe față de datele care sînt folosite în munca instructiv-educativă sau pe tărîm obștesc pentru ilustrarea diferitelor aspecte ale problemelor tratate, este ca acestea să fie exacte din punct de vedere științific, să fie autentice, să reflecte realitatea la zi. Pentru a respecta această cerință, cadrele didactice din toate gradele de învățămînt și de cele mai diferite specialități pot folosi cu succes datele privind dezvoltarea economică

și social-culturală a R.P.R. publicate în Anuarul statistic al R.P.R. pe 1958.

De aceea este bine ca din nici o bibliotecă școlară să nu lipsească Anuarul statistic 1958, îndreptar prețios în munca de predare, educativă și obștească.

Peste țări și mări

de D. Corbea

Ce se poate spune despre șapte țări într-o carte care nu depășește 130 pagini? Cu însemnările sale de călătorie, apărute în Editura tineretului în colecția „În jurul lumii”, D. Corbea dă acestei întrebări unul din cele mai potrivite răspunsuri. Evitînd amănunțele neînsemnate și selecționînd cele mai semnificative, și mai caracteristice aspecte, D. Corbea reușește să realizeze prin câteva elemente sumare, dar substanțiale, imagini definitorii și distincte care caracterizează pregnant orașele și țările vizitate. La Constantinopol totul pare mohorit. Omul este cel mai ieftin mijloc de transport al mărfurilor și materialelor de tot felul. În Grecia, la Atena, te cuprinde extazul în fața Acropolei și a Parthenonului și te revoltă mizeria în care tră-

iesc masele. În Italia cinci persoane locuiesc într-o cocioabă ca un sicriu, fără uși și fără ferestre, în vreme ce Lauro — cel mai bogat om din Italia — construiește palate.

Din amintirile sale de călătorie autorul a ales pentru a povesti tinerilor cititori tot ce este mai interesant, mai plin de semnificație. De-a lungul paginilor defilează numeroase monumente de artă, locuri istorice, imagini concise și plastice, care prind ca într-un instantaneu fotografic un om, o întâmplare, o scenă din viața diferitelor țări. Latura descriptivă este îmbinată cu scurte digresiuni de natură istorică, artistică sau politico-socială, care informează amplitud pe cititor cu privire la diferitele fenomene întîlnite în timpul călătoriei.

Foarte plăcut este stilul pe care-l folosește D. Corbea în acest memorial de călătorie. Autorul povestește în permanență cu degajare, în fraze simple și calde, străbătute de un profund lirism.

Ghil Thagar

de Viorica Huber

Colecționarul de basme are meritul culegătorului de perle și al bijutierului de artă care silește și pune în evidență calitățile pietrei de diamant. Celui care creează însă basme originale i se adaugă calitatea vră-

jitorului care cunoaște secretul fabricării pietrelor prețioase. Ghil Thagar este un volum de basme originale. Originalitatea trebuie înțeleasă aici într-un dublu sens. Viorica Huber nu e originală numai în imaginarea de eroi și împrejurări noi în tiparele impuse de canoanele basmului clasic. Caracterul de originalitate se desprinde mai ales din natura conflictelor care îi înmănunchiază și îi animă pe eroii basmelor din acest volum. Lupta dintre bine și rău capătă în concepția Vioricăi Huber o natură și un sens social nou, bine conturat. Cîrklî din Ghil Thagar este un copil de fișină pe care un zeu bun (Ghil Thagar) l-a înzestrat cu arta de a fermeca oamenii prin cîntecele sale. Ceata de fișini în care a crescut Cîrklî este robită de un boier hapsîn și numai o întâmplare face ca Cîrklî să fie eliberat. Libertatea sa nu poate fi însă deplină în vremea cînd slăpînește „dreptatea” înrobitorilor. Cîrklî îndrăgește o fată de boier și este aspru pedepsit. Călăii îi reteză mîna care purta în dreptul buzelor nauil vrăjii, ca să nu mai poată răpi cu cîntecele sale sufletele fetelor de boier. „Ghil Thagar” nu se încheie cu obișnuita nuntă pe care o știm din basmele bătrînești. Victoria făt-frumosului Cîrklî are un ses mai profund și mai subtil. El va învinge prin cîntecele sale, căci în zadar au încercat dușmanii să-l oprească să cînte. Melodiile lui Cîrklî vor continua să răsună de-a lungul veacurilor în sufletele oamenilor.

În „Povestea despre fiul de împărat și măceșul cel alb” din același volum este zugrăvit portretul unui împărat înșelat de războaie. Viorica Huber face în această povestire o caldă pledoarie în numele păcii și a unor sentimente adînc umane. „Fara fără chip” aduce un element interesant prin personajele care își dau ochii și sufletele în schimbul comorilor.

Demnă de subliniat, în basmele din acest volum, este prezența permanentă a poporului care judecă și apreciază acțiunile eroilor, îl sprijină sau participă direct la lupta lor.

Viorica Huber dovedește încă o dată cu acest volum o fantezie bogată, o deosebită artă în minuirea personajelor și acțiunilor fantastice, un real talent de povestitoare.

Cronica filmului

NAURIS

Filmul „Nauris”, realizat după scenariul și în regia cineastului leton Leonid Lepmanis, captivează de la primele secvențe.

Ni se prezintă un episod dramatic din viața unui elev care trăiește și învață într-un sat situat pe malul mării, în Letonia Sovietică. După moartea tatălui său, lui Nauris i-a revenit răspunderea întreținerii bunicului și a surorii sale mai mici. Pe Nauris nu-l sperie greutățile. E un băiat viguros, vesel, plin de romantism și energia clocotitoare a adolescenței. În viața lui intervine însă un moment grav. Ladzan, unchiul lui Nauris, care este responsabilul magazinului din sat, îi atrage bunicul într-o afacere necinstită. Nauris descoperă întimplător înțelepciunea unchiului său. Zbuciumîndu-se între datoria cetățenească de a demasca pe cei ce fură din avutul obștesc și atecțiunea profund umană pe care i-o poartă bunicului, Nauris se hotărăște să ia asupra sa toată vina și să se sinucidă. Aici s-ar putea sfîrși filmul dacă toate acestea nu s-ar întîmpla în societatea sovietică, unde viața și problemele fiecărui om sînt probleme ale întregului colectiv. Colectivul îl va ajuta pe Nauris să găsească soluția justă a frămîntărilor sale și îl va readuce în mijlocul său.

Dincolo de pretextul dramatic care ține atenția spectatorului într-o continuă încordare, filmul aduce pe ecran o serie de scene și de elemente care zugrăvesc cu pregnanță viața școlii, a elevilor și a pedagogilor din satul leton.

Colectivul de elevi din care face parte Nauris este plin de vioiciune și entuziasm. Animați de un optimism robust, jinerii construiesc o școală nouă, mai mare și mai frumoasă de cît cea veche, dărîmă ruinele rămase de pe urma războiului, participă la întreceri sportive, se plimbă, cîntă, glumesc, recită versuri... Nauris și-a înjghebat „din hirburi” o barcă cu motor. Acumulatorul s-a stricat și barca a devenit inutilizabilă. Problema reparării bărcii este o problemă a tuturor. Un mic efort și elevii vor izbui să-i procure lui Nauris un acumulator nou.

În ședința consiliului pedagogic se discută eliminarea lui Nauris. E seara tirziu, dar elevii n-au plecat din școală. În fața ușii de la cancelarie, elevii stau îngreșmădiți în grupuri, lemnători și ingijiorați. Oare ce vor hotărî profesorii? Iată că iese Nauris. Trist, cu capul plecat, se desparte de colegii lui lîră o vorbă. „Să nu iacă vreo prostie!” — spune cineva. E suficient ca băieții să se alarmeze și s-o pornească în urmărirea lui. Măsură bine venită, căci îl salvează de la moarte în ultimul moment. Același colectiv îl va ajuta pe Nauris să reintre în viața școlii și îl va judeca cu asprime pentru că nu i-a acordat încredere și nu i-a arătat adevărul.

Deosebit de caracteristică este conștiința răspunderii pe care o au elevii sovietici față de colectiv. Nauris nu poate sacrifica, de dragul bunicului său, prețioasele aparate de laborator care au fost furate de Ladzan și care erau atât de necesare școlii. El pune

interesele școlii mai presus de interesele sale individuale.

Pentru pedagogii sovietici — așa cum îi vedem în filmul Nauris — fiecare elev constituie o preocupare și o problemă aparte, pe care trebuie să o cerceteze cu atenție și răbdare. Directorul de școală își tratează elevii cu înțelegere și seriozitate, urmărindu-i să înțeleagă ceea ce este negativ în comportarea școlărilor și să-i educe în spirit comunist. Vin să întregească imaginea pedagogului înaintat profesorul de sport și învățătoarea care îl vizitează pe Nauris acasă și-l ceartă pe bunicul acestuia pentru că-l silește pe băiat să absenteze de la școală. Atitudinea lor hotărîtă împotriva abuzurilor lui Dzilna, dirigin-

tele cu mentalitate înapoiată, conturează și mai bine caracterul pedagogului care slujește școala sovietică.

Pentru spectatorii din țara noastră, în special pentru elevi și pentru pedagogii, „Nauris” este un film plin de învățăminte. Tinărul Nauris Upmal înzestrat cu frumoase trăsături de caracter, este o pildă vie de integritate, morală și elan tineresc. Colectivul de elevi în mijlocul cărui trăiește impresionează prin forța și optimismul său, prin integrarea sa activă în viața socială a satului. Comportarea elevilor reprezintă rezultatul muncii desfășurate de școală, de profesorii pe care filmul ni-i prezintă în frămîntările lor pentru soluționarea unor însemnate probleme educative.

OCTAVIAN BUZESCU